

သဘာဝသိမြင်

မြတ်ကျင့်စဉ်

အမှတ်စဉ် (၃)

ဦးခေမာစာရ

သစ္စဝေဒဂူ ၊ မိုးကုတ်ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ရိပ်သာ
ရေတံခွန်တောင်

ကွယ်လွန်သူ အဘ ဦးဘကျော် + အမိ ဒေါ်တင်တင်
တို့အား ရည်စူး၍

ဒေါက်တာသိန်းဟန်(၄)

နမ - ဒေါ်အင်္ကျီရတနာ ၊ မခင်အေးမူ
မောင် န မ တ စ စု

ဓမ္မဒါန

အုပ်ရေ - ၅၀၀

သဘာဝသိမြင်
မြတ်ကျင့်စဉ်

အမှတ်စဉ် (၃)

ဦးမေမာစာရ

သစ္စဝေဒဂူ ၊ မိုးကုတ်ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ရိပ်သာ
ရေတံခွန်တောင်

ကွယ်လွန်သူ အဘ ဦးဘကျော် + အမိ ဒေါ်တင်တင်
တို့အား ရည်စူး၍

ဒေါက်တာသိန်းဟန်(၄)

နမ - ဒေါ်အင်္ကျီစာရီ ၊ မခင်အေးမူ

မောင် န မ တ စ စု

ဓမ္မဒါန

အုပ်ရေ - ၅၀၀

လမ်းနှင့် ပန်းတိုင်

သဘာဝ သိမြင်၊ မြတ်ကျင့်စဉ်ဖြင့်၊ မြတ်ရှင်
ဗုဒ္ဓ၊ မြတ်လှတရား၊ မြတ်ထားသံဃာ၊ မြတ်အာစရိ၊
မြတ်သောမိဘ၊ ဤငါးဝ ဧါ၊ အနန္တဂုဏ်၊ ကျေးဇူးဟုန်ကို
စွမ်းကုန်ဆပ်ကာ၊ မြတ်ရာယူပျော်၊ ငါပူဇော်သည်၊
သူတော်လမ်းနှင့် ပန်းတိုင်တည်း။ ။

သဘာဝ နိဒါန်း

ဤကမ္ဘာပေါ်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လာသူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို ဆုတောင်းကြတာချည်းပဲ ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများရဲ့ သြကာသဘုရားရှိခိုးကို ကြည့်ပါ။ နောက်ဆုံးမှာ “မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား” ဟု နိဗ္ဗာန်ကို အထွတ်အမြတ်ဆုံး ပန်းတိုင်ထား၍ လိုလားသမှု ဆုတောင်းခြင်း ပြုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း များစွာသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ နှုတ်ကနေ နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်းပုံချင်းတော့ တူကြပါ၏။ စိတ်ကနေ နိဗ္ဗာန်လိုချင်ပုံချင်းတော့ မတူကြပါ။ အသက် ၆ နှစ်၊ ၇နှစ်အရွယ် ကျောင်းသားငယ်လေးဟာ သြကာသ ဘုရားရှိခိုး ရွတ်ဆိုခိုက် နိဗ္ဗာန်ကို သူ့ပါးစပ်က ဆုတောင်းသော်ငြားလည်း ညအခါ လသာတုန်းမှာ ပျော်စရာ၊ ပြုံးစရာ ပုံပြင်နားထောင်ရတာလောက် နိဗ္ဗာန်ကို သူ့စိတ်ထဲက နှစ်သက်မည် မဟုတ်ပါ။

အသက် ၁၀ နှစ်၊ ၁၂ နှစ် အရွယ် ကျောင်းသားကိုရင် ငယ်များဟာ “ကျောင်းဝင်းထဲ တံမြက်စည်းလှည်းရင် ကုသိုလ်ရတယ်။ ဘုရားညောင်ရေအိုး၊ ပန်းလဲ၊ ပန်းကပ်၊ ဆွမ်းတော်တင်၊ ရေလှူ အစရှိတဲ့ ကုသိုလ်တွေ လုပ်ရင် သေတော့ နတ်ပြည် ရောက်တယ်။ နတ်ပြည်ဆိုတာ အလိုလို ပေါက်နေတဲ့ ပဒေသာပင်က ကိုယ်လိုရာ ပဒေသာသီးတွေ ဆွတ်စားရတယ်။ နတ်သူဒွါတွေ စားရတယ်။ နတ်သမီး၊ နတ်သားတွေဟာ နတ်ဘုံ ဗိမာန်ကြီးတွေနဲ့ နတ်ဥယျာဉ်ကြီးတွေထဲမှာ နတ်စည်းစိမ်တွေ အမျိုးမျိုး ခံစံပြီး သိပ်ပျော်ကြတာပေါ့ကွာ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာကတော့ အခုပြောတဲ့

နတ်ပြည်ထက် ပိုပြီး ငြိမ်းအေး ချမ်းသာတာပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်မြတ်ကြီးလို့ စာပေကျမ်းဂန်တွေမှာ လာတယ်။”

ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် သူတို့ နားလည်လောက်ရုံ ပြောပြ သွန်သင်သော ဆရာမိဘများရဲ့ စကားကို မှတ်သား၍ “ဪ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဟိုး ကောင်းကင်အထက်ဆီမှာ အလွန်တရာ ဆန်းကြယ် တောက်ပတဲ့ ရွှေနန်းဗိမာန်ကြီးတွေနဲ့ အလွန်ငြိမ်းချမ်း သာယာတဲ့ ရွှေပြည်မြတ်ကြီးပဲ” ဟု နားလည်မှု လွဲမှားပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ဆုတောင်းကြသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ထိုကျောင်းသား ကိုရင်ငယ်တွေဟာ စာအံနားတဲ့ အချိန် ကွင်းပြင်လယ်မှာ ဘောလုံး ကန် ကစားရတာလောက် နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားကြမည် မဟုတ်ပါ။

အချို့ လူကြီးတွေကလည်း “နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဒီ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေ ချုပ်ပြတ်သွားပြီး ဘာမှ မရှိဘူးကွ” ဟု လူငယ်၊ လူလတ် တွေအား ဆရာကြီးလုပ်ပြီး ပြောတတ်ကြ၏။ လူကြီးတွေကိုယ်တိုင် က နိဗ္ဗာန်ကို ကျနစွာ သဘောမပေါက်တော့ ပိုင်နိုင်အောင် မပြော ပြတတ်သည့်အတွက် လူငယ်၊ လူလတ်တွေလည်း “ဟင် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ ဘာမှ မရှိတာ နိဗ္ဗာန်ဆိုယင် ဒို့နိဗ္ဗာန်ရောက်တော့ ဘာများ ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမှာလဲ။ ချမ်းသာမခံစားရယင် ပျော်စရာ မရှိပေါင်။ ပျင်းပ” ဟု နားလည်မှု လွဲမှားပြီး ဤဘဝ လူ့ကာမဂုဏ် ခံစားရတာလောက် နိဗ္ဗာန်ကို သူတို့ စိတ်မဝင်စားကြပါ။

သို့သော်လည်း များစွာသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ အလှူ ဒါနတွေလည်း စေတနာရက်ရောစွာ ပြုလေ့ ရှိကြပါ၏။ ဥပုသ်သီလ တွေလည်း စွမ်းနိုင်သလောက် ဆောက်တည်လေ့ ရှိကြပါ၏။ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတွေလည်း တတ်နိုင်သမျှ အားထုတ် လေ့ ရှိကြပါ၏။ ဤလို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတရားတွေ ကြိုးစား

အားထုတ်ကြရာ၌ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်နားလည် သဘောကျလို့ လိုချင်ပြင်းပြစွာ ရည်မှန်း တောင့်တချက် ထားရှိသူ အတော် နည်းပါသည်။ တကယ်တော့ အန္တရာယ်ကင်းခြင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း၊ စီးပွားတက်ခြင်း၊ ရာထူးတိုးခြင်း၊ လူမှုရေး အဆင်ပြေခြင်း အစရှိတဲ့ ယခု ဘဝ ကောင်းစားရေးနှင့် နောင်ဘဝ နတ်ရွာသူဂတိ ရောက်ရှိ ချမ်းသာရေးလောက်ကိုသာ မျှော်မှန်းတောင့်တ၍ ကုသိုလ်ပြုကြသူ တွေက အလွန်များပါသည်။

ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးနှင့် အလှူရေစက်ချ တရားတွေထဲ မှာ “နိဗ္ဗာန် ရပါလို့၏” ဟု ပါရှိတဲ့အတိုင်း ရွတ်ဆိုဆုတောင်းကာမျှ နဲ့ “နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လိုချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ” လို့ တပ်အပ်သေချာ မဆိုနိုင်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အညံ့စား အများစု မှာရှိတဲ့ အောက်တန်း ကမ္မဿကတာ ဉာဏ်မျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းကောင်း နားလည် သဘောကျနိုင်စွမ်း မရှိသေးလို့ပါပဲ။ အမှန်မှာ အထက်တန်း သစ္စာနုလောမိကဉာဏ် တကယ်ပိုင်ပိုင် ရမှသာလျှင် အမှန်သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို မှန်းဆ၍ နားလည် သဘောကျနိုင်ပြီး လိုချင် တောင့်တတတ်လာ ပါသည်။

မိမိတို့၏ ဤတွေ့ခဲလှသော မြတ်ဘုရား သာသနာ၊ ဤကြံခဲလှသော ဝိပဿနာခေတ်အခါ၊ ဤရခဲလှသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် လူ့ဘဝကို အလွန်တိုတောင်းသော အသက်တာကာလအတွင်းမှာ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ အမြတ်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ ရအောင် ရောက်အောင် တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးချလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော် စင် ဓမ္မမိတ်ဆွေများအတွက် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး များ၏ တရားတော်တွေကို အခြေခံ မှီငြမ်းပြု၍ မိမိဉာဏ်

သက်ရောက်ထားသော အချက်တွေပါ တွဲဖက်ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်ဆိုက် အောင် သဘာဝအမှန်တရားတို့ကို ပြထားတဲ့ ဤ “သဘာဝသိမြင် မြတ်ကျင့်စဉ်” စာအုပ်ငယ်ကို သုံးကြိမ်မြောက် ရေးသား၍ ဓမ္မဒါန ပြုလိုက်ရပြန်ပါသည်။

☉ ယုံကြည် ကျန်းမာ၊ စိတ်ဖြောင့်စွာဖြင့် ကောင်းစွာ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

ဦးညွန့် လှိုင် (ရွှေဘို)

အမှတ် ၁၄၅/၁၃
မလွန်မြောက်ကြယ်ခတ်ဝင်း
၈၄X၈၅ နှင့် ၃၃X၃၄ လမ်းကြား
ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ်
မန္တလေး။

နိဗ္ဗာန်တက်နည်း ဉာဏ် ၃ ဆင့်

- ၁။ ကမ္မဿကတာ ဉာဏ်။
(ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသည်ဟု ယုံကြည်တဲ့ ဉာဏ်)
- ၂။ သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်။
(သစ္စာလေးပါး ပိုင်းခြားသိဖို့ရန် လျော်ကန်တဲ့ ဉာဏ်)
- ၃။ မဂ်ဉာဏ်။
(ဒုက္ခအဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်)

ဤလောက၌ အမိုက်မဲဆုံးလည်း ဖြစ်၍ အပြစ်လည်း အလွန်ကြီးမားသော “အမြဲအယူမှားကြီး ၃ မျိုး” ရှိ၏။ ပါဠိလို “နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၃ ပါး” ဟု ခေါ်သည်။ (ဤ ၃ ပါး သရုပ်နှင့် တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို “ကြောင်းကျိုးသိမြင် မြတ်ကျင့်စဉ်” စာအုပ်မှာ ရှုပါ။) ဤအမြဲအယူမှားကြီး ၃ ပါးမှ ကင်းလွတ်လျှင် နံပါတ် (၁) ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ဤဉာဏ်မျှ မရှိလျှင် ဘုရားအစရှိသော အရိယာ သူတော်ကောင်းကြီးတို့နှင့် တွေ့ကြုံငြားသော်လည်း နိဗ္ဗာန် ကို မဆိုထားနှင့်၊ သုဂတိကိုတောင် မတက်နိုင်ဟု မှတ်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ အယူမှားကြီး ၃ ပါးက နိယတ (ဘုရားရှင်များ ချေချွတ်မရလောက်အောင် စွဲမြဲမှု) ဖြစ်နေသော ကြောင့်ပဲ။ ဤဉာဏ်မျှနှင့် လမ်းဆုံးနေပါလျှင်လည်း ဒိဋ္ဌိမပြုတ် သောကြောင့် အပါယ်မလွတ်ပဲ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ဝေးသည်။ သို့ရာတွင် ဤဉာဏ်မျှနှင့် မပြည့်စုံလျှင်လည်း သစ္စာဆိုက်အောင် မှန်သော သူတော်ကောင်းတရားတွေကို နားနှင့်ဆတ်ဆတ် ကြားရ တာတောင် မယုံကြည်နိုင်တော့ နံပါတ် (၂) ဉာဏ် တက်ဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်း၏။ ဒါကြောင့်မို့ ဤ (၁) ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံဖို့ ရန်လည်း အမှန်ပင် အရေးကြီးလှပါသည်။

သာသနာပ ပုထုဇဉ်

“ငါသည် ရှေးကံကောင်းလို့ ခုလို သုဂတိဖြစ်တဲ့ လူ့ဘဝကို ရလာတာပဲ။ ရှေးကံမကောင်းတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ အပါယ်လေးပါး သွားကြရတယ်။ ဪ - မည်သူမဆို ကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်ယင် ကောင်းကျိုး စံရမယ်။ မကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်ယင် မကောင်းကျိုး ခံရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ငါသည် ဤလူ့ဘဝရတုန်းမှာ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတွေ ကြိုးစားဆောင်ရွက်မယ်။ အကုသိုလ် မကောင်းမှုတွေ ရှောင်ကြဉ်မယ်။ ဒါမှ ငါသေယင် နတ်ရွာ သုဂတိလားပြီး နတ်စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေ ငါပဲ ခံစားရ မယ်။”

နံပါတ် (၁) ဉာဏ်ရှိသူမှာ ဤလို ခံယူချက် ထားရှိ၏။ သူစွမ်းသမျှ လှူဒါန်းပေးကမ်းသည်။ ကိုယ်ကျင့်သီလလည်း မပျက် အောင် ထိန်းသိမ်းသည်။ ဥပုသ်သီတင်းလည်း တတ်နိုင်သမျှ ဆောက်တည်သည်။ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ပုတီးစိပ်ခြင်း၊ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း၊ ကသိုဏ်းရှုခြင်း အစရှိတဲ့ သမထဘာဝနာတရားတွေကိုလည်း ဝတ် မပျက် အားထုတ်သည်။ ပွားများသည်။ ဝိပဿနာအလုပ်ကိုတော့ သူမလုပ်။ ဤ (၁) ဉာဏ်မျှနှင့် သူလမ်းဆုံးသည်။ ဤဉာဏ်မျှနှင့် လမ်းဆုံးနေသော သူ့သန္တာန်မှာ အတ္တဒိဋ္ဌိ (ခန္ဓာငါးပါးကို ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူ၍ ထင်ယူမှားမှု) မပြုတ်သေးပါ။ ဘယ်လို မပြုတ်သေး တာလဲ ဆိုယင် -

“ဒီဘဝ ငါကောင်းတာ လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဟိုဘဝကျတော့လဲ ငါဘဲ လူနတ်ချမ်းသာ ကောင်းကျိုးတွေ

ခံစားရမှာပေါ့။ ဒီဘဝ ငါဟာ ဟိုဘက်ဘဝ ကူးပြီး ငါ ကောင်းစားအုံးမှာ သေချာပါတယ်” ဟု

သူ့ခန္ဓာငါးပါးကို “ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ” ဟူ၍ ထင်ယူမှားခြင်း၊ “ဤဘဝ ဤငါသည်ပင် ဟိုဘက်ဘဝ ဟိုငါအဖြစ် ကူးပြောင်းသွား တာပဲ” ဟု စွဲယူမှားခြင်းများ သူ့သန္တာန်၌ ဧကန် ဖြစ်ရှိနေ၏။ ဤလို ဤပုံ အယူမှားနေတာကိုပဲ “အတ္တဒိဋ္ဌိ မပြုတ်သေးဘူး” ဟု ဆိုရသည်။ ဒါကြောင့်မို့ ဤ (၁) ဉာဏ်မျှနှင့် လမ်းဆုံးနေသူကို ခန္ဓာအတ္တဘောအားဖြင့် သာသနာတွင်း ကြိုသော်ငြားလည်း ဉာဏ် အလုပ်အားဖြင့် သာသနာတွင်း မသက်ရောက်သေးသောကြောင့် “သာသနာပ ပုထုဇဉ်” လို့ပဲ သမုတ်ရတော့သည်။ မှန်၏။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ ဘုရားသာသနာတွင်းမှာသာ ပေါ်သည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုပင် “ဘုရားသာသနာ (ဘုရားအဆုံးအမ)” ဟု ခေါ်သည်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက -

“မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်မှာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် အဋ္ဌ ကထာကလဲ ဒီအတိုင်း ဖွင့်လို့ ရှင်းနေအောင် ပြောတော့ ဪ - တို့သည်ကား အလုပ် မလုပ်ရသေးလို့ရှိယင် ဖြစ်ပျက် အနိစ္စအလုပ်ကို မလုပ်ရသေး။ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အလုပ်ကို မလုပ်ရသေးလို့ရှိယင် သာသနာ ၂၅၀၀ ခပ်လျော့လျော့ ကျန်ပြီးနေငြားသော်လည်း “သာသနာပ ပုထုဇဉ်” လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချ” ဟူ၍ -

ဤမှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤနေရာ မှာ ဣန္ဒကနတ်သားနှင့် အင်္ဂုရနတ်သားတို့လို ရှေးလူ့ဘဝ ဖြစ်ခဲ့

ကြစဉ်က သာသနာတွင်း သာသနာပအားဖြင့် ဒါနပြုခဲ့ကြရာ အခါကာလ ကွဲပြားတဲ့အတွက် ချမ်းသာစည်းစိမ် တန်ခိုး အရှိန်အဝါ ကြီးကျယ်မှု၊ သေးငယ်မှု ကွာခြားရတာမျိုးကို ပဓာန မထားဘဲ ဉာဏ်သက်ရောက်မှု အဆင့်ကိုသာ ပဓာနထား၍ မိန့်တော်မူကြ တာကို သတိပြုပါ။

သို့ဖြစ်၍ ရှေးဘဝက ဤကမ္မဿကတာ ဉာဏ်မျှဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သော ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဤဘုရားသာသနာ ခဏကောင်း အတွင်းမှာ လူနတ်ဖြစ်လာကြသော်ငြားလည်း မိမိတို့ ဝမ်းထဲမှာ သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်ပန်း မပွင့်လန်းသေးပါက ဘယ်သောကာလ မှ နိဗ္ဗာန်ရန် မွှေးပျံ့လိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော် စင်အပေါင်းတို့ ကောင်းကောင်းကြီး သိကြဖို့ လိုပါသည်။

နံပါတ် (၂) ဉာဏ် မရပါဘဲလျက် ရိုးရိုး ဒါန၊ သီလ၊ သမထ ဘာဝနာလောက်ကို ပြုလုပ်အားထုတ်ကာ “ငါတို့ ကျောင်း ကြီး ဆောက်လှူပြီးပြီ။ သီတင်းနေ့တိုင်းလဲ ဥပုသ်သီလ မပျက်ခဲ့ပါ ဘူး။ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်လာတာလဲ နှစ်ချိကြာခဲ့ပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ ငါတို့ သေပျော်ပါပြီ။ အပါယ် မလားတော့ပါဘူး” ဟု အထင်ရောက် နေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များစွာ ရှိ၏။ သူတို့သည် အဲဒီလို အထင်ရောက်နေကြသော်လည်း “တို့ဝမ်းထဲမှာ ‘ဒိဋ္ဌိ’ တည်းဟူသော အပါယ်မျိုးစေ့တွေ အပြည့်အသိပ် ရှိနေပါကလား” ဟု မသိရှာကြပါ။ အမှန်မှာ ရိုးရိုးဒါန၊ သီလ တရားတို့သည် အပါယ်ကျစေတတ်သော ဒိဋ္ဌိကို မခွာနိုင်ကြပါ။ သမထတရားလည်း ဒိဋ္ဌိကို အမြစ်ပြတ် မခွာနိုင် မသတ်နိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ သူတို့၏ ဤဘဝ လူနတ်ဇာတိသည် အိုနာသေမျှတွင် လမ်းဆုံးမည် မဟုတ်။ စုတိပြီး ပဋိသန္ဓေ ဆက်လာမည်မှာ ထုံးစံဓမ္မတာ သေချာ၏။ ထို

ဆက်လာမည် ပဋိသန္ဓေသည် လူနတ်ပဋိသန္ဓေပဲ ပြန်ဖြစ်မည် ဟု သေချာပေါက် တွက်ထားလို့ မရနိုင်ပါ။ ရှေးရှေး ဘဝများစွာက ဒိဋ္ဌိ ကြီးစိုးပြီး ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ၊ ဤဘဝ ဒိဋ္ဌိအုပ်ချုပ်ပြီး ပြုလုပ်ထားတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေသည် သူတို့၏ သန္တာန်မှာ မရေ မတွက်နိုင်အောင် အနန္တများစွာ ရှိနေကြ၏။ ၎င်းတို့တွင် တစ်စုံ တစ်ခုသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် သူတို့သည် သေခါနီးမှာ မကောင်း သော အာရုံနိမိတ်ဆိုးတွေ မြင်ရပြီး စိတ်နှလုံးမသာမယာနှင့် မျက် ရည်တွေတွေ စီးကျကာ မဲ့ရွဲပြီး ဝိညာဉ်ချုပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ကိုယ်ပိုင် သိမ်းပိုက်ရတတ်၏။

ဥပမာ-၎င်းကြီးတစ်ကောင်ကို အဆိပ်လူးမြားဖြင့် ပစ် လိုက်ရာ သွေးစို့ရုံမျှ ရုပ်မှန်တာ ဖြစ်သော်လည်း အနည်းငယ်သော အဆိပ်ဟာ ၎င်းကြီး၏ ကိုယ်အရေပြားထဲ စိမ့်ဝင် ပါသွား၏။ ၎င်းကြီးသည် ၎င်းအဆိပ် တစ်ကိုယ်လုံး မပျံ့နှံ့မီ ကောင်းကင်မှာ အရှိန်မပျက် ပျံသွားနေနိုင်၏။ ၎င်းအဆိပ် သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့ လွှမ်းမိုးသွားတဲ့ အခါမှာတော့ ၎င်းကြီးခမျာ မပျံနိုင်တော့ဘဲ မြေပြင်မှာ ထိုးစိုက်၍ ကျ၏။ ထိုအတူ လူနတ်ခန္ဓာ၌ ဒိဋ္ဌိအဆိပ် တွေ ပျံ့နှံ့လွှမ်းမိုးလာတဲ့အခါမှာ ကုသိုလ်ကံ အရှိန်တွေကလည်း ကုန်သွားတော့ အဲဒီလူနတ်ဟာ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ် လေးပါးသို့သာ ဦးခေါင်းစောက်ထိုး ကျရရှာသည်။ ကုသိုလ်ကံ အရှိန်တွေ မကုန်သော်လည်း အားနည်း၍ အကျိုးပေးခွင့် မရတဲ့အခါ တွေမှာ ဒိဋ္ဌိဆရာကြီး အုပ်ချုပ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံ လက်သမားက လူခေါင်း၊ နတ်ခေါင်းကို ဖြုတ်ပစ်၍ ငရဲသားခေါင်း၊ တိရစ္ဆာန်ခေါင်း၊ ပြိတ္တာခေါင်းတွေကို စိမ့်၍ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တပ်ဆင်ပေးပြန်၏။ ခု ရဟန်း၊ ခု ရွှေနဂါးကြီး။ ခု ကျောင်းတကာ၊ ခု ပြိတ္တာ။ ခု မိဖုရား။

ခု နောက်(နွား)ချေးပိုး။ ခု နတ်သမီး၊ ခု ငရဲသူ။ ခု ဗြဟ္မာပြည်မှာ နားကင်းကြီးနဲ့ တဝင်းဝင်း၊ တော်ကြာ ဝက်စားကျင်းမှာ တစ်ရှုတ် ရှုတ်။ ဤလိုဤပုံ ဂတိမမြဲ ကိုယ်ကျိုးနည်းတတ်သည် ဟူလို။

ဤကမ္မဿကတာ ဉာဏ်သမား သာသနာပ ပုထုဇဉ်များ ဟာ ပရမ်းပတာ ကျင်လည်မြုပ်မျော သံသရာ ဒုက္ခတောဝယ် ဘယ်သောကာလမှ ဤပဋိသန္ဓေ အို၊ နာ၊ သေနှင့် ဂတိမမြဲ ကိုယ်ကျိုးနည်းဇာတ်ကို လက်စသတ် ရုပ်သိမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မှတ်ပါ။

သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်

နံပါတ် (၂) ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူကို “သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်” ဟု ဆိုပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ “သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်” ဖြစ်ပါသည်။ ဤယောဂီဟာ ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးတွေကို ယုံကြည်စွာ သိနားလည်တာမို့ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ အလုပ်တွေကို မပစ်ပယ်ပါဘူး။ သူဟာ ဆရာသမားကောင်းတို့ထံ မှ သစ္စာတရားတွေ နာရလို၊ နံပါတ် (၁) ဉာဏ်မျှ ရှိရုံနှင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ မပြုတ်သေးမှန်း၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ မပြုတ်ရင် အပါယ် မလွတ်သေးမှန်း ကောင်းစွာ သိနားလည်၏။ သိနားလည်ရုံမျှနှင့် ရပ်တန့်မနေဘဲ ဝိပဿနာတရားကို ကြိုးစားအားထုတ်၏။ နံပါတ် (၂) ဉာဏ်သည် ဝိပဿနာဉာဏ်ပဲ ဖြစ်၏။ ဤဝိပဿနာဉာဏ်ရှင် သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်ဟာ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ ကုသိုလ်တွေကို ခန္ဓာသိ ဝိပဿနာဉာဏ် ခြံရံလျက် ပြုလုပ်အားထုတ်လေ့ ရှိသည်။ (ဝါ) သစ္စာသိပြီး ကုသိုလ်ပြုလုပ် အားထုတ်လေ့ ရှိသည်။

“ဝိပဿနာဉာဏ်” တည်းဟူသော ဤသစ္စာနုလောမိက ဉာဏ်မှာ “ဖြစ်ပျက်မြင်ခြင်း ယထာဘူတဉာဏ်၊ ဖြစ်ပျက်မှန်းခြင်း နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်” ဟူ၍ နှစ်ပိုင်း ရှိ၏။ သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်ဟာ ဤ ဉာဏ်နှစ်ပိုင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဘက်သို့ သက်ဝင်လှလှ ကိုင်းရှိုင်း ယိမ်း ညွတ်နေတတ်သည်။ အကယ်၍ ဤသာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်ဟာ အထက် နံပါတ် (၃) မဂ်ဉာဏ်သို့ မတက်နိုင်ဘဲ သေစေကာမူ သူ၏ ဝိပဿနာ အာစိဏ္ဍကံ (ခန္ဓာဖြစ်ပျက် ရှုမြင်သိမှုဉာဏ် အလေ့အကျက် အားကောင်းခြင်း) ကြောင့် နတ်ရွာသူဂတိရောက်၍ သောတာပန် ဧကန် ဖြစ်ရသည်ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် သောတာနု ဂတသုတ်၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူ၏။

သို့ဖြစ်၍ ဤသာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်ဟာ (၁) ဉာဏ်ရော (၂) ဉာဏ်ပါ နှစ်ဉာဏ်စလုံး ပြည့်စုံသဖြင့် သေသောအခါ အပါယ် လွတ်၍ ပဋိသန္ဓေ အို၊ နာ၊ သေ၊ မွဲ၊ ကွဲ အရှက်နည်းဇာတ်ကို အမြန်ဆုံး လက်စသတ် ရုပ်သိမ်းတော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဟု မှတ်ပါ။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်

နံပါတ် (၃) မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံရန်မှာ နံပါတ် (၂) ဉာဏ် ကို တိုးတက်ရင့်သန်လာအောင် မီးထွက်ရန် ဝါးပွတ်သော ယောကျ်ား ကဲ့သို့ လုံ့လထက်သန် မြဲမြံစွာ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် မနေမနား ပွားများပေးရ၏။ အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်း မိမိဖြစ်ပျက် ခန္ဓာအစဉ် အကြားအကြားတွင် “ပျက်သွားပြီ၊ ပျက်သွားပြီ” ဟု အပျက်သိမြင် သော ဉာဏ်ကို အဆက်မပြတ် ထည့်သွင်း၍ ထည့်သွင်း၍ ပေးရ မည်။ ဒါသည်ပင် ဖြစ်ပျက်ရှုဉာဏ် ပွားများနေတာပဲ ဖြစ်၏။ ဤလို ဖြစ်ပျက်တွေကို အဆက်မပြတ် မြင်နေတာသည်ပင် သစ္စာ

နုလောမိက ဉာဏ်၏ အလုပ်ပဲ ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပျက်မြင်ရင်း မုန်းလာပြီ ဆိုပါက ၎င်းဉာဏ် တိုးတက် ရင့်သန်လာတာပဲ မှတ်ပါ။ ၎င်းဉာဏ် အရင့်ကြီး ရင့်၍ ထက်မြက်လာပြီဆိုရင် ဖြစ်ပျက်ရှုမြင်နေတဲ့ ၎င်းဉာဏ်အောက်မှာပဲ ဖြစ်ပျက်တွေဟာ အလွန်လျင်မြန်စွာ ပေါ်ပြီး ပျောက်သွား၏။ ဆုံးသွား၏။ ချုပ်သွား၏။ အစဉ်မပြတ် ဆက်လက် ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို ခဏတာအတွင်းမှာ မသိမမြင်ရပါ။ အလွန် ရင့်သန် ထက်မြက်နေတဲ့ ဉာဏ်ဟာ ဖြစ်ပျက်တွေ လျင်မြန်လှစွာ ပေါ်ပြီး ရိပ်ခနဲ ပျောက်ဆုံး ချုပ်သွားတာကိုတော့ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်လိုက်ရသည်။ ဖြစ်ပျက်အဆုံး (ဖြစ်ပျက်မရှိရာ) သည် နိဗ္ဗာန် ဖြစ်၍ သိမြင်တာက မဂ်ဉာဏ် ဖြစ်၏။

ဤ မဂ်ဉာဏ်ဟာ တစ်ကြိမ်ပဲ ပေါ်သည်။ မဂ်ဉာဏ်နောက် ဆက်၍ ဖိုလ် ၂ ကြိမ် (သို့မဟုတ်) ၃ ကြိမ် ပေါ်သည်။ ဖိုလ်ဉာဏ် နောက် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ပေါ်သည်။ ဤနိပါတ် (၃) မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီကို “သောတာပန် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်” ဟူ၍ ယုံကြည်စွာ သိမှတ်ရပါသည်။

ဝမ်းမြောက်စရာ အမှန်

ဤလောက၌ လူဖြစ်လာရတာလည်း ဝမ်းမြောက်စရာ အမှန် မဟုတ်သေးပါ။ သူဌေး၊ သူကြွယ် ဖြစ်ရတာ၊ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး၊ အသိပညာရှင်ကြီး၊ အရာရှိကြီး၊ အာဏာရှင်ကြီး၊ ဧကရာဇ်မင်းကြီး၊ လေးကျွန်းသနင်း စကြာမင်းကြီး၊ သိကြားမင်းကြီး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၊ ကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော်ကြီး စသည်ဖြင့် ဘယ်လောက်ပင် ကြီးကြီး ဖြစ်စေကာမူ သောတာပန် အရိယာ မဖြစ်သေးသမျှ ဝမ်းမြောက် စရာ အမှန်ကို ရပြီလို့ ဧကန်မုချ မဆိုနိုင်သေးပါ။ ဘာကြောင့်လဲ

ဆိုရင် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်မှာ ဘုရားရှင် ဟောပြောတော်မူထား တဲ့ အောက်ပါ ဥပမာကို ကောင်းစွာ မှတ်သားသင့်ပါသည်။

ထက်အောက်ဝန်းကျင် ယူနောငါးဆယ် ပတ်လည်ရှိတဲ့ ကန်ကြီးထဲမှာ ရေတွေ အပြည့်ထည့်ထားပါ။ တစ်ခုသော သမန်း မြက်ဖျားကလေးဖြင့် ၎င်းကန်ကြီးထဲက ရေကို တို့ကာမျှ တို့ယူ လိုက်ရင် မြက်ဖျားမှာ ရေမှုန်လေး တစ်မှုန် ပါလာမည်။ ၎င်း ရေမှုန်လေးကို ကုန်းပေါ်မှာ ခါချလိုက်ပါ။ ဒီလို ခုနစ်ကြိမ်မျှ တို့ယူပြီး ခါချလိုက်ရင် ကုန်းပေါ်မှာ ရေမှုန် (၇) မှုန် ရောက်ရှိသွား ၏။ ၎င်း ကန်ကြီးထဲမှာလည်း ဒီလို ရေမှုန်ပေါင်း အနန္တများစွာ စုပေါင်း ကျန်ရစ်သည်။

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ရှေးရှေးဘဝများစွာက ပြုခဲ့ဖူးသော အကုသိုလ် ကံပေါင်းကလည်း အနန္တ။ ယခုဘဝ ပြုထားသော အကုသိုလ်ကံပေါင်းကလည်း ဗလပူ။ နောင် ပြုလတ္တံ့သော အကု သိုလ် ကံပေါင်းကလည်း ဒုနဲဒေး ရှိလာမှာ ဧကန္တ။ ဘုံဘဝ ဆုတောင်း၍ ပြုလုပ်ခဲ့၊ ပြုလုပ်ဆဲ၊ ပြုလုပ်လတ္တံ့သော ကုသိုလ်ကံ ပေါင်းကလည်း မနည်းလှ။ ဤလို ဤပုံ “အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်” တည်းဟူသော အကြောင်းကံတွေ မချုပ်သေးသမျှ “အပါယ်ဘဝ” တည်းဟူသော ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံစားရတဲ့ အကျိုးခန္ဓာတွေဟာ အနန္တဗလပူ ဒုနဲဒေး ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်ရဦးမှာ ဧကန္တပဲ။ “သုဂတိဘဝ” တည်းဟူသော အနည်းငယ် ချမ်းသာယောင် ခံစား ရတဲ့ အကျိုးခန္ဓာတွေကတော့ အလွန်နည်းပါးစွာ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်ရဦးမှာ ဧကန္တပဲ။ ၎င်းအကျိုးခန္ဓာဟူသမျှသည် ဒုက္ခသစ္စာတွေပဲ ဖြစ်ကြ၏။ ဒါဖြင့် ထက်အောက်ဝန်းကျင် ယူနော ငါးဆယ် ပတ်လည်ရှိတဲ့ ကန်ကြီးထဲက ရေမှုန်တွေလောက် ဒုက္ခတွေဟာ

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ရှိနေကြသည်။ ငြိမ်း-သူတို့မှာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ဒုက္ခတွေ ပင်လယ်ဆီအောင်ပင် ကြီးမားမြားမြောင်လွန်းလှပါတကား။

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပါရမီပြည့်စုံသဖြင့် ဘုရားသာသနာနှင့် ကြံ့ခိုင်မှာ ဝိပဿနာတရားကို ကြိုးစားမယုတ်၊ ပွားများအားထုတ်သောကြောင့် ပြခဲ့ပြီး ဉာဏ် ၃ ဆင့်အတိုင်း တက်၍ သောတာပန် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားယင် ဆိုခဲ့ပြီး ရေကန်ကြီးထဲမှ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် တို့တို့ယူ၍ ကုန်းပေါ်မှာ ခါခါချလိုက်တဲ့ ရေမှုန် (၇) မှုန်စာမျှ မပြောပလောက်သော ဒုက္ခသာ ကျန်ရှိတော့၏။ ၎င်းရေကန်ကြီးထဲမှာ ကျန်ရှိရစ်ခဲ့တဲ့ ရေမှုန်တွေလောက် မရေတွက်နိုင်သော ဒုက္ခတွေဟာ ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီမို့ တကယ့်ကို အတိုင်းမသိ ဝမ်းမြောက်စရာ အမှန်ကို ရတာပဲ ဖြစ်တော့သည်။

ဝိပဿနာ အလုပ်စဉ်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော နိဗ္ဗာန်တက်နည်းဉာဏ် (၃) ဆင့်နှင့်အညီ သာသနာပ ပုထုဇဉ်အဖြစ်မျှတွင် ရပ်မနေဘဲ သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်အဖြစ်မှ သောတာပန်အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်စေရန် မလွဲမသွေ အားထုတ်ရမည့် အလုပ်စဉ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

- ၁။ နိဗ္ဗာန်လိုချင်သော ယောဂီသည် ပထမ ရှေးဦး မဂ်ဖြစ်တဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရအောင် လုပ်ရမည်။
- ၂။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ရချင်သော ယောဂီသည် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ပွားများအားထုတ်ရမည်။

- ၃။ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ပွားများအားထုတ်လိုသော ယောဂီသည် ဒိဋ္ဌိအရင် ဖြုတ်ရမည်။
- ၄။ ဒိဋ္ဌိ အရင်ဖြုတ်လိုသော ယောဂီသည် ခန္ဓာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နားလည် သိမြင်ရမည်။
- ၅။ ခန္ဓာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နားလည်သိမြင်လိုသော ယောဂီသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သစ္စာဆိုက်အောင် ဟောနိုင်၊ ပြနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဆရာသမားကောင်းထံ ဆည်းကပ်သင်ယူ အားထုတ်ရမည်။

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော် အခါမှစ၍ ယနေ့ကာလတိုင်အောင် အရိယာစခန်းရောက် ပေါက်မြောက်တော်မူသွားကြသော ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းတို့တွင် ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နားလည်သိမြင်မှု မရှိဘဲ (ဝါ) ဒိဋ္ဌိမဖြုတ်ဘဲ အရိယာဖြစ်သည်ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပါ။ အောက်ထစ်ဆုံး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် သေချာပိုင်နိုင်စွာ နားလည်သိမြင်မှသာ အရိယာစခန်းကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်ကြပါသည်။ မှန်၏။ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်တို့တွင် အခြေခံဖြစ်သော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ၂ ပါးမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ဒိဋ္ဌိဖြုတ်) ဉာဏ်ပဲ မဟုတ်ပါလား။

အယူမှန်လျှင် ချမ်းသာ

ဤလူ့လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်မိသူဟာ အပြစ်နှင့် ထိုက်တန်တဲ့ အချုပ်ကျခြင်း၊ ထောင်ကျခြင်း စသည်ကို ခံရသကဲ့သို့ ဤခန္ဓာလောကမှာလည်း “ခန္ဓာငါးပါး” တည်းဟူသော “ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်” နှင့် “အများဆိုင်

သဘာဝအမှန်” တို့ကို အမှန်အတိုင်း မသိမမြင်ဘဲ ၎င်းသဘာဝ အမှန်တို့ကို “ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့ဥစ္စာ” ဟူ၍ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ စွဲယူမိတဲ့ ခန္ဓာသည် အပါယ်သံသရာ ထောင်အတွင်းသို့ သက်ဆင်း ကျရောက်ရ၏။ ဤဖြစ်စဉ်ဟာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးများ၏ သာသနာတွင်းအခါဖြစ်စေ၊ သာသနာပအခါဖြစ်စေ အမြဲ ရှိနေတဲ့ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်” တည်းဟူသော တစ်ချက်လွတ် တရားဥပဒေပဲ ဖြစ်၏။ ဒါကြောင့်မို့ ဤလောက၌ အချုပ်အနှောင် ထောင်ကျခြင်းကို အလိုမရှိသူသည် အလုပ်မှန်ရသကဲ့သို့ အပါယ် သံသရာထောင်ကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော ယောဂီဟာလည်း အယူမှန်မှသာ ချမ်းသာရပေလိမ့်မည်။ “ခန္ဓာငါးပါးသာလျှင် ရှိ၏။ ၎င်း ခန္ဓာငါးပါးဟာလည်း ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်နှင့် အများဆိုင် သဘာဝအမှန်တွေသာလျှင် ဖြစ်၏။ ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်ပါတကား” ဟု အမှန်အတိုင်း ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သိမြင်တာ ကို “အယူမှန်” လို့ ဆိုသည်။ ဒိဋ္ဌိမပြုတ်တာက “အယူမှား”။ ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်တာက အယူမှန်။ အယူမှားလျှင် အပါယ်လားမည်။ အယူမှန် လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်မည် ဟုလို။

ယခုခေတ်အခါ “ကျွန်တော် - ကျွန်မတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာပါ” ဟု ဂုဏ်ယူပြောဆိုနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုရားသာသနာတွင်း ကြံ၍ ဆရာသမားကောင်းများနှင့် ဆုံတုန်း ကိုယ်မနာခင် မသေခင် နတ်သက်တွေနှင့် စာပါက လျှပ်တစ်လက်မျှ ကြာတဲ့ ခဏတာ လူ့သက်တမ်းကလေးအတွင်းမှာ အပါယ်လွတ် အယူမှန် ရရှိဖို့ အရေးကို အဟုတ်တမ်း တကယ်တမ်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်သင့်ကြ လှ၏။ ယခုတော့ အိမ်ထောင်သားမွေး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အစရှိပြီး မဆုံးနိုင်တဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြု အလုပ်တွေနဲ့ သူတို့အားလုံး

အပါယ်မာရသွန်ပြေးပွဲ အပြိုင်နှံ့နေကြပုံကို မြင်ရသောအခါ ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်းကြီးတို့ စိတ်ဝမ်းမှာ မချမ်းမသာနှင့် နာကျင်ခံခက် သနားကရုဏာ သက်မိကြရသည်။ “ငါဘုရားက အယူမှန်တွေကို ထင်ရှားပေါ်လွင် သိမြင်အောင် အထူးတလည် ကြိမ်ဖန်များစွာ အခါခါ အထပ်ထပ် ထုတ်ဖော်ဟော ကြားအပ်ပါလျက် မသိနိုင် မမြင်နိုင်သော စုံလုံးကန်းတွေကို ငါဘုရား ဘာတတ်နိုင်တော့မလဲ” ဟု ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကိုယ်တိုင် ဟိန်းချတော်မူခဲ့ရသည်။ ဒါကြောင့်မို့ ခွင့်သာခိုက်မှာ လိုက်တော်မူကြပါ။ ခွင့်သာတုန်းမှာ ရုန်းတော်မူကြပါ။ ခွင့်သာဆဲမှာ အားခဲတော်မူကြပါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်ယောဂီအပေါင်းတို့။

မဂ် အလုပ်

[ဆောင်] ဘုရားသာသနာ၊ ကြံရပါ၍၊ ဆရာကောင်းနှင့်၊ တွေ့ဆုံ သင့်ခိုက်၊ သစ္စာဆိုက်ငြား၊ မြတ်တရားကို၊ နာကြားသိလျှင်၊ မသေခင်မှာ၊ တွင်တွင် အားထုတ်၊ မဂ်အလုပ်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊ မိဘ၊ ဤငါးဝ၏၊ အနန္တထူး၊ မြတ်ကျေးဇူးကို၊ ရွှင်မြူး ဝမ်းသာ၊ ကိုယ့်ချမ်းသာမို့၊ လွန်စွာ ကြိုးပမ်း၊ တကယ်တမ်း၊ စွမ်းကုန် ဆပ်ကြစို့။

ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်များ

- ရူပက္ခန္ဓာ = ဖောက်ပြန်မှု သဘောအစုသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- ဝေဒနာက္ခန္ဓာ = ခံစားမှု သဘောအစုသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝ အမှန်ပဲ။

- သညာက္ခန္ဓာ = မှတ်သားမှု သဘောအစုသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- သင်္ခါရက္ခန္ဓာ = ပြုပြင်မှုသဘော အစုသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- ဝိညာဏက္ခန္ဓာ = သိမှုသဘော အစုသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်ပဲ။

အကျဉ်းအားဖြင့်

- ရုပ်ခန္ဓာ = ဖောက်ပြန်မှု သဘောအစုသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- နာမ်ခန္ဓာ = ညွတ်သိမှု သဘောအစုသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။

ရုပ်အစု ၃၂ ပါး

“ဆံပင်, မွေးညင်း, ခြေသည်း-လက်သည်း, သွား, အရေ။

အသား, အကြော, အရိုး, ရိုးတွင်းခြင်ဆီ, အညှို့။

နှလုံး, အသည်း, အမြေး, အဖျဉ်း, အဆုတ်။

အူမ, အူအိမ်, အစာသစ်, အစာဟောင်း, ဦးနှောက်။

သည်းခြေ, သလိပ်, ပြည်, သွေး, ချွေး, အဆီခဲ။

မျက်ရည်, ဆီကြည်, တံတွေး, နှပ်, အစေး, ကျင်ငယ်။”

ဆံပင်မှ ဦးနှောက်အထိ ရုပ်အစု ၂၀ က ပထဝီရုပ်အစု။ သည်းခြေမှ ကျင်ငယ်အထိ ရုပ်အစု ၁၂ က အာပေါရုပ်အစု။ ၎င်း ၂၀ နှင့် ၁၂ ကို ပေါင်း၍ “၃၂ ကောဋ္ဌာသ” ဖြစ်သည်။

[ကောဋ္ဌာသ = အစု] ဒါ့အပြင် “ကျောက်ကပ် - ကပ်ပယ် အိတ်” ဆိုတဲ့ ပထဝီရုပ်အစု ၂ ပါးနှင့် “သုက်သွေး, နီရည်” ဆိုတဲ့ အာပေါရုပ်အစု ၂ ပါးလည်း ရှိသေး၏။

ရုပ်အစု ၄၂ ပါး

- ၁။ ရက်ဆက်, ရက်ချာ ဖျားခြင်း = သန္တပ္ပနတေဇော။
 - ၂။ မခံသာအောင် အပြင်းဖျားခြင်း = ဒဟနတေဇော။
 - ၃။ အိုမင်းရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေခြင်း = ဇီရဏတေဇော။
 - ၄။ အစာကို ကြေကျက်စေခြင်း = ပါစကတေဇော။
- ဒါက တေဇောရုပ်အစု ၄ ပါး ဖြစ်သည်။

- ၁။ အထက်သို့ ဆန်သော လေ = ဥဒ္ဓင်္ဂမ ဝါယော။
- ၂။ အောက်သို့ စုန်သော လေ = အဓောဂမ ဝါယော။
- ၃။ ဝမ်းတွင်း၌ တည်သော လေ = ကုစ္ဆိသယ ဝါယော။
- ၄။ အူတွင်း၌ တည်သော လေ = ကောဋ္ဌာသယ ဝါယော။
- ၅။ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော လေ = အင်္ဂါမင်္ဂါနုသာရီ ဝါယော။

- ၆။ ဝင်သက် ထွက်သက် လေ = အဿာသ ပဿာသ ဝါယော။

ဒါက ဝါယော ရုပ်အစု ၆ ပါး ဖြစ်သည်။

ပထဝီ ၂၀၊ အာပေါ ၁၂၊ တေဇော ၄၊ ဝါယော ၆ တို့ကို ပေါင်း၍ “ရုပ်အစု ၄၂ ပါး” ဖြစ်သည်။

ပထဝီ = ခက်မာမှု, နူးညံ့မှု သဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။

- အာပေါ = ဖွဲ့စည်းမှု၊ ယိုစီးမှု သဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- တေဇော = ပူမှု၊ အေးမှု သဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။
- ဝါယော = လှုပ်ရှားမှု၊ ထောက်ကန်မှု သဘောသည် ကိုယ်ပိုင် သဘာဝ အမှန်ပဲ။

ဓာတ်အစစ်နှင့် ဓာတ်လွန်များ

ဤ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ရုပ်အစုကြီး ၄ မျိုးကို “ဓာတ်ကြီး ၄ ပါး” ဟု ခေါ်သည်။ မိမိ ပင်ကိုယ် သဘော ကိုသာ မိမိဆောင်သောကြောင့် “ဓာတ်” ဟု ခေါ်သည်။ ပထဝီဓာတ် ဟာ မိမိခက်မာမှု၊ နူးညံ့မှု သဘောကိုသာ မိမိဆောင်သည်။ အခြား အာပေါ စသည့် သဘောကို မဆောင်။ ကျန်သော ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ် ဓာတ်များလည်း မိမိ ပင်ကိုယ်သဘောကိုသာ မိမိတို့ ဆောင်ကြ၏။ ဤလို မိမိတို့ ပင်ကိုယ်သဘောကိုသာ မိမိတို့ဆောင်သောကြောင့် ဤဓာတ်ကြီး ၄ ပါးကို “ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်များ” ဟု ဆိုရ သည်။ ကိုယ့်သဘော ကိုယ်ဆောင်သောကြောင့် ကိုယ်ပိုင်ဟု ဆိုအပ်သော သဘာဝတရားများ၊ ထို ပင်ကိုယ်မူလ သဘာဝအရှိ အတိုင်း မဖောက်မပြန် မှန်ကန် တည့်မတ်သော သစ္စာတရားများ ဖြစ်ကြ၏ - ဟူလို။

ရူပက္ခန္ဓာကို “ဖောက်ပြန်မှု သဘောအစု” ဟု အထက်က ဆိုခဲ့ပြီး ယခု ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်သော ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးကို “မဖောက် မပြန်” ဟု ဆိုပြန်သော အချက်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။ ဤလို မေးစရာ ရှိ၏။ အဖြေမှာ ဤဓာတ်ကြီး ၄ ပါးသည် အပူအအေးစသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ခက်မာမှု

သဘောမှ နူးညံ့မှု သဘောသို့၊ ဖောက်ပြန်၏။ ဖွဲ့စည်းမှုသဘောမှ ယိုစီးမှုသဘောသို့၊ ပူမှုသဘောမှ အေးမှုသဘောသို့၊ လှုပ်ရှားမှု သဘောမှ ထောက်ကန်မှု သဘောသို့၊ တစ်ဖန် နူးညံ့မှုသဘော စသည်မှ ခက်မာမှုသဘော စသည်သို့ အသီးအသီး ဖောက်ပြန်၏။ “ဖောက်ပြန်” ဆိုတာသည် ပင်ကိုသဘောကို စွန့်ခြင်း (ဝါ) ရှေ့သဘောတစ်ခု ပျက်၍ နောက် သဘောတစ်ခု ပေါ်တာပဲ ဖြစ်၏။ ဒါ့ကြောင့်မို့ “ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသည်” ဟု အဓိပ္ပာယ် နှစ်ရပ် တွဲဖက်၍ သိမှတ်ရ၏။ “မဖောက်မပြန်” ဆိုတာကတော့ တေဇောစသည့် ရုပ်တစ်မျိုးတစ်မျိုးက ပထဝီစသည့် ရုပ်တစ်မျိုး တစ်မျိုး ဖြစ်သွားအောင် မဖောက်မပြန်တာကို ဆိုလိုသည်။ ကိုယ့် သဘောအချင်းချင်းတော့ ရှေ့နောက်အမူအရာ မတူသောအားဖြင့် အသီးသီး ဖောက်ပြန်ကြ၏။ ကိုယ်ပိုင်သဘော (ပထဝီ) တစ်ခုမှ အခြားသဘော (အာပေါ) တစ်ခု ဖြစ်သွားအောင်တော့ ပြောင်းလဲ သွားရိုး ထုံးစံမရှိ၊ မှန်ကန်တည့်မတ်ကြ၏ - ဟူလို။

ဤဓာတ်ကြီး ၄ ပါးဟာ ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအားဖြင့် အသီးသီး မတူကွဲပြားကြသော်လည်း ရုပ်ကလာပ်တိုင်းမှာ သူတို့ လေးပါး တစ်ကွဲတစ်ပြားစီ ဖြစ်ရိုးထုံးစံ မရှိ။ အချင်းချင်း အမှီပြု ၍သာ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် အထူးပေါ်လွင် သော ဓာတ်ကို အမှတ်ပြု၍ “ဒါက ပထဝီဓာတ်ပဲ” စသည်ဖြင့် ခေါ်ရသည်။ ဤပထဝီဓာတ် လွန်လျှင် အစိုင်းအခဲ၊ အတုံးအဖတ်၊ အထည်အထု ဖြစ်ရ၏။ မြေကြီး၊ ကျောက်သား၊ ခဲ၊ သွပ်၊ သံ၊ ကြေး စသည်တွေဟာ ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသော သက်မဲ့ (အပြင်) ပထဝီဓာတ်များ ဖြစ်ကြသည်။ သတ္တဝါတွေမှာရှိတဲ့ ဆံပင်အစ ဦးနှောက်အဆုံး ရုပ်အစု ၂၀ ဟာ ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသော သက်ရှိ (အတွင်း) ပထဝီများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒါတွေ အားလုံးဟာ ပထဝီဓာတ်

လွန်ကဲမှုကို စွဲ၍ “ပထဝီဓာတ်” လို့ ဆိုရငြားသော်လည်း အစစ်ပထဝီဓာတ်တွေ မဟုတ်ကြပါ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် အစစ်ပထဝီဓာတ်ကို ပကတိမျက်စိဖြင့် ကြည့်လို့ မမြင်ရပါ။ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်နိုင်မှ မြင်ရသည်။ တွေ့ထိ ဆုပ်ကိုင်လို့တော့ သိကောင်းရကောင်းသည်။ ဤ ပထဝီဓာတ်ဟာ သူနှင့်တကွ ဖြစ်ဖက် ရုပ်တို့၏ မှီရာတည်ရာ ဖြစ်လို့ “အခံဓာတ်ပဲ” ဟု မှတ်ပါ။ ဝိပဿနာရှုသောအခါ ပထဝီရုပ် အစု ၂၀ ၌ “ဆံပင်” စသည့် ပုံသဏ္ဍာန်ပညတ်ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ အစစ်ပထဝီဓာတ်ဖြစ်တဲ့ ခက်မာမှု နူးညံ့မှု သဘောသက်သက်မျှကိုသာ ထင်ရှားသိမြင်အောင် ရှုမှတ်ရပါမည်။

အာပေါဓာတ် လွန်လျှင် အရည်အစေး ဖြစ်ရ၏။ ရေ၊ ဆီ၊ ဖျော်ရည် စသည်တွေဟာ သက်မဲ့ (အပြင်) အာပေါဓာတ်လွန်တွေပဲ။ သတ္တဝါတွေမှာ ရှိတဲ့ သည်းခြေအစ ကျင်ငယ်အဆုံး ရုပ်အစု ၁၂ ဟာ သက်ရှိ (အတွင်း) အာပေါဓာတ်လွန်တွေပဲ။ ဒါတွေဟာ “အာပေါဓာတ်” ဟု လွန်ဓာတ်ကို စွဲ၍ ဆိုရသော်လည်း အစစ်အာပေါဓာတ်တွေ မဟုတ်ကြပါ။ အစစ်အာပေါဓာတ်ကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်လို့ မမြင်ရ။ ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်မှ မြင်ရသည်။ ဆုပ်ကိုင်တွေ့ထိလို့လည်း မရကောင်းပါ။ ဘယ်လိုလဲဆိုယင် ရေကို လက်ဖြင့် စမ်းသပ်ရာ၌ အာပေါဓာတ်ကို တွေ့ထိမိတာမဟုတ်။ အေးလျှင် သီတတေဇာကို၊ ပူလျှင် ဥဏှတေဇာကို၊ နုလျှင် မာလျှင် ပထဝီဓာတ်ကို တွေ့မိထိမိတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဤအာပေါဓာတ်ဟာ သူနှင့်တကွ ဖြစ်ဖက်ရုပ်တွေကို ပေါင်းစု စေးကပ်အောင် ဖွဲ့စည်းတတ်လို့ “အဖွဲ့ဓာတ်ပဲ” ဟု မှတ်ပါ။ ဝိပဿနာရှုသောအခါ ဤအာပေါရုပ်အစု ၁၂ ၌လည်း “သည်းခြေ” စသည့် ပုံသဏ္ဍာန်ပညတ်ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ အစစ်အာပေါဓာတ်ဖြစ်တဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုသဘော၊ ယိုစီးမှုသဘော သက်သက်မျှကိုသာ ထင်မြင် သဘောကျအောင် ရှုကြည့်ရပါမည်။

ဥဏှတေဇာဓာတ်လွန်လျှင် မီးတောက်မီးလျှံ ဖြစ်ရ၏။ သီတတေဇာဓာတ်လွန်လျှင် ရေအေး၊ ရေခဲ ဖြစ်ရ၏။ ဒါတွေဟာ သက်မဲ့ (အပြင်) တေဇာဓာတ်လွန်တွေပဲ။ ပြဆိုခဲ့သော တေဇာ ၄ မျိုးဟာ သက်ရှိ (အတွင်း) တေဇာဓာတ်တွေပဲ။ အစစ်တေဇာဓာတ်ကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်လို့ မမြင်ကောင်း။ ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်မှ မြင်ရသည်။ တို့ထိလို့တော့ သိကောင်းသည်။ ဤတေဇာဓာတ်ဟာ သူနှင့်တကွ ဖြစ်ဖက်ရုပ်တွေကို ရင့်ကျက်ဆွေးမြည့် လောင်ကျွမ်းစေတတ်လို့ “မီးဓာတ်ပဲ” ဟု မှတ်ပါ။ လူတို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ ကံကြောင့် ဖြစ်တဲ့ “ဉာဏှ” ခေါ်သော “ပကတိကိုယ်ငွေ့” လည်း ရှိ၏။ ၎င်းကိုယ်ငွေ့ဟာ အကြောင်းမညီညွတ်ဘဲ လွန်ကဲ ဖောက်ပြန်လာလျှင် ရိုးရိုးဖျားခြင်း၊ ထို့ထက် လွန်ကဲဖောက်ပြန်လာလျှင် မခံနိုင်အောင် အဖျားကြီးခြင်းတွေ ဖြစ်ရ၏။ နာတာရှည်ရောဂါ တစ်ခုခု စွဲကပ်တဲ့ အခါ၊ အရွယ်ဆုတ်ယုတ်လာတဲ့ အခါများမှာ ၎င်းကိုယ်ငွေ့ ဖောက်ပြန်သဖြင့် ဆံဖြူခြင်း၊ အရေတွန့်ခြင်း၊ မျက်စိမှုန်ခြင်း အစရှိတဲ့ အိုမင်းရင့်ရော်မှုတွေ ဖြစ်လာရ၏။ ဤတေဇာဓာတ်ကို ဝိပဿနာရှုသောအခါ မီးတောက် မီးလျှံကြီးတွေ ထနေသကဲ့သို့ ပညတ်နိမိတ်အာရုံတွေ ထင်လာတတ်သည်။ ၎င်းပညတ်နိမိတ်ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ တေဇာဓာတ်အစစ် ဖြစ်တဲ့ ပူမှုသဘော၊ အေးမှု သဘော သက်သက်မျှကိုသာ ထင်ရှားမြင်လာအောင် ရှုမှတ်ရပါမည်။

ဝါယောဓာတ်လွန်လျှင် လေညင်း၊ လေပြင်း ဖြစ်ရ၏။ ၎င်း လေညင်း၊ လေပြင်း၊ အိုးထဲက လေ၊ ပိုက်ထဲက လေ စသည်တွေဟာ သက်မဲ့ (အပြင်) ဝါယောဓာတ်လွန်တွေပဲ။ သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ရှိတဲ့ လေ ၆ မျိုးဟာ သက်ရှိ (အတွင်း) ဝါယောဓာတ်တွေပဲ။ အစစ် ဝါယောဓာတ်ကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်လို့ မမြင်ရ။

ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်မှသာ မြင်ရသည်။ ဤဝါယောဓာတ်ဟာ သူနှင့်တကွ ဖြစ်ဖက် ရုပ်တွေကို တိုက်လွှင့် လှုပ်ရှားစေတတ်လို့ “အဟုန်ဓာတ်ပဲ” ဟု မှတ်ပါ။ ဝိပဿနာရှုသောအခါ မှုန်ရီညိုမှောင် တိမ်တောင် တိမ်လိပ်ကြီးတွေ ရွှေ့လျားနေသကဲ့သို့ ပညတ်နိမိတ် အာရုံတွေ ထင်လာတတ်သည်။ ၎င်းပညတ်နိမိတ်ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ ဝါယောဓာတ် အစစ် ဖြစ်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုသဘော ထောက်ကန် (ငြိမ်ဝပ်) မှုသဘော သက်သက်ကိုသာ ထင်ရှားမြင်လာအောင် ရှုမှတ်ရပါမည်။

တွေ့ကြောက်စရာ ဤခန္ဓာ

ဤမဟာဘုတ်ဓာတ် ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ပမာဏမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်သာ မြင်နိုင်ကောင်းသော အလွန်အလွန် မှုန်မွှား သေးငယ်တဲ့ ပရမာဏုမြူမြူ ရှိ၏ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆိုသည်။ လောက၌ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရှိသမျှ သက်မဲ့အရာဝတ္ထု၊ သက်ရှိ သတ္တဝါတွေဟာ ဤမဟာဘုတ်ဓာတ် ရုပ်ကလာပ်အမှုန်အမွှား အလွန်အသေးစားလေးတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် ပေါင်းစုပူးတွဲ၍ တွေ့နေကြတာပဲ ဖြစ်၏။ သို့ကလို့ ဤလူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းလေးပါးအား လျော်စွာ ဆံပင်၊ မွေးညင်း စသည့် ၄၂ ပါးသော ဤမဟာဘုတ် ရုပ်အစုတွေ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ထားတာ ဖြစ်လို့ စေ့ငုသေချာစွာ ဉာဏ်ဖြင့် တွေးရှုသောအခါ အလွန်ပင် ကြောက်စရာ ကောင်းလှ၏။ ဘယ်လို လဲဆိုယင် လူ့ခန္ဓာကိုယ်၌ ရှိနေတဲ့ ပထဝီဓာတ်ကို “ကဋ္ဌမုခမြွေ” ဟု ခေါ်သည်။ ဤမြွေခဲလျှင် (ပထဝီဓာတ် ညီမျှခြင်းထက်လွန်လျှင်) တစ်ကိုယ်လုံး ထင်းချောင်းကဲ့သို့ တောင့်တင်းခိုင်မာ၍ သေရ၏။ အကြော တက်ခြင်း၊ အသား တင်းခြင်းတွေဟာ ဤပထဝီမြွေဆိပ် တက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဆေးနှင့် တောင်းပန်လို့ မရလျှင်

သေဖို့ရန် အချိန်ပိုင်းသာ လိုတော့သည်။ အာပေါဓာတ်ကို “ပူတိမုခ မြွေ” ဟု ခေါ်သည်။ ဤမြွေခဲလျှင် (အာပေါဓာတ် ညီမျှခြင်းထက် လွန်လျှင်) တစ်ကိုယ်လုံး ပုပ်ရိနံစော် အရည်ပျော်၍ သေရ၏။ ဝမ်းသွားခြင်း၊ ဆီးလွန်ခြင်း၊ သွေးသွန်ခြင်း စသည်တွေဟာ ဤ အာပေါမြွေဆိပ် တက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဆေးဝါးဓာတ်စာတွေနှင့် တောင်းပန်လို့ မရလျှင် သေဖို့ရန် အချိန်ပိုင်းသာ လိုတော့သည်။ တေဇောဓာတ်ကို “အဂ္ဂိမုခမြွေ” ဟု ခေါ်သည်။ ဤမြွေခဲလျှင် (တေဇောဓာတ် ညီမျှခြင်းထက် လွန်လျှင်) တစ်ကိုယ်လုံး မီးလောင် သကဲ့သို့ ပူလောင်ပြင်းပြ၊ ပြာကျ၍ သေရ၏။ အပြင်းဖျားခြင်း၊ ဒုလ္လာစွဲခြင်း စသည်တွေဟာ ဤ တေဇောမြွေဆိပ် တက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဆေးဆရာ လက်လျှော့လျှင် မကြာခင် ခေါင်းထဲမှာ သေပွဲဝင်ရတော့မည်။ ဝါယောဓာတ်ကို “သတ္တမုခမြွေ” ဟု ခေါ်သည်။ ဤမြွေခဲလျှင် (ဝါယောဓာတ် ညီမျှခြင်းထက် လွန်လျှင်) ကိုယ်လက် အင်္ဂါတွေကို ဓားဖြင့် ထိုးဖောက် ဖြတ်တောက်သကဲ့သို့ ပေါက်ပြဲ၍ အပိုင်းပိုင်း ပြတ်၍ သေရ၏။ ဗိုက်နာခြင်း၊ လေထိုးခြင်း၊ အကြောသေခြင်း စသည်တွေဟာ ဤဝါယောမြွေဆိပ် တက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဆရာမပိုင် ဆေးမနိုင်လျှင် မကြာခင် ခေါင်းထဲမှာ သေပွဲ ဝင်ရတော့မည်။ ဤလူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ၉၆ ပါးသော အနာရောဂါဟူ သမျှတွေဟာ ဤမြွေကြီး ၄ ကောင် ကိုက်ချက်ကြောင့် အဆိပ်တွေ တက်နေတာပဲ။ ဆရာအကျော်အမော်တွေ၊ ဆေးစွမ်းကောင်း အမျိုးမျိုး တွေနှင့် ဘယ်လိုပင် ခယတောင်းပန်စဉ်းတော့ ခဏယာယီ သက် သာမှုသာ ရမည်။ နောက်ဆုံး တစ်ကိုယ်လုံး မြွေဆိပ်နှိပ်စက်၍ အသေဆိုး ကြုံရမည်မှာ သေချာမလွဲ ဧကန်ပဲ ဖြစ်၏။ ဪဝန် စက်ဆုပ်စရာ အသုံးမကျတာ၊ ကြောက်စရာအမှန်၊ အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်နေတဲ့ ဤခန္ဓာကြီးပါတကား။

အရှိမှန်နှင့် မရှိမှန်

ခန္ဓာငါးပါး (ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်များ) ဟာ ဉာဏ်ဖြင့် အထင်အရှား တွေ့သိရသောကြောင့် အဟုတ်တကယ် အရှိတရားတွေ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်း အရှိတရားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ပင်ကိုယ်မူလ သဘောအတိုင်း မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည့်မတ်သောကြောင့် အမှန်တရားတွေလည်း ဖြစ်ကြ၏။ ဒါကြောင့်မို့ ခန္ဓာငါးပါး (ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်များ) ကို “အရှိမှန်တရားများ” ဟူ၍ ပါဠိလို “ပရမတ္ထသစ္စာ” ဟူ၍ ခေါ်သည်။ “ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ ဝိညာဉ်၊ လိပ်ပြာ၊ အတ္တ” စသည်တွေဟာ ဉာဏ်ဖြင့် ရှာဖွေကြည့်ရှုသောအခါ ခန္ဓာငါးပါး အတွင်းအပြင် ဘယ်နေရာ တွင်မှ ပင်ကိုယ်မူလ သဘာဝအရှိအနေနဲ့ တစ်စိုးတစ်စီမျှ မတွေ့ရ။ သို့သော် အကြောင်းအမျိုးမျိုးအား လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါး (ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်တရား) အပေါင်းအစုတို့၏ မတူထူးခြားသော အရည်အချင်းနှင့် အစားစားသော အသွင်သဏ္ဍာန် တွေကို ခေါ်ဝေါ်ရာဝယ် ခြားနားလွယ်ကူစေရန် ထိုက်သင့်သလို “ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ အသက်၊ ဝိညာဉ်၊ အတ္တ” စသည်အားဖြင့် အမည်နာမ အမျိုးမျိုးတွေကို လူအများက သမုတ်ပညတ်ထားကြ၏။ ဤလို ဤပုံ ဤအတ္တ စသည်တွေဟာ ပင်ကိုယ် မူလသဘာဝအနေနဲ့ အဟုတ်တကယ် မရှိသော်လည်း လူအများတို့က တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ခေါ်ဝေါ်ပညတ် သမုတ် ထားအပ်တဲ့ အမည်နာမတွေလည်း အမှန်ဖြစ်သောကြောင့် “မရှိမှန်တရားများ” ဟူ၍ ပါဠိလို “သမ္မုတိသစ္စာ” ဟူ၍ ခေါ်ရ သည်။ ဤ သမ္မုတိ သစ္စာမျှ သိမြင်ပြောဆိုလျှင် မုသားလွတ်ရုံ မှန်၍ အပါယ်မလွတ်။ ပရမတ္ထသစ္စာ သိမြင်ပေါက်ရောက်လျှင် ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်အောင် မှန်၍ အပါယ်လွတ်သည်။

ရုပ်ကို အတ္တဒိဋ္ဌိ စွဲပုံနှင့် ဖြုတ်ပုံ

☉ “သူကသာ နုတာ၊ ငါကတော့ မာတယ်၊ မယုံယင် ငါ့အသား စမ်းကြည့်ကွ”

ဤစကားရပ်၌ ပထဝီရုပ်ခန္ဓာ (ခက်မာမှု နူးညံ့မှုသဘော = ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်) ကို “သူ” ဟူ၍ “ငါ” ဟူ၍ မှားယွင်းစွာ စွဲယူသောကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။ ဤအတ္တနှင့် အဓိပ္ပါယ်ထပ်တူ သုံးနှုန်းသော အမည်နာမတွေဟာ “ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူ၊ လူ၊ လုလင်၊ အသက်၊ လိပ်ပြာ၊ ဝိညာဉ်၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ” စသည်ဖြင့် အလွန်များ၏။ အခြားသော ဘာသာစကား အမျိုးမျိုးအားဖြင့် ဘယ်လောက်ပင် များပါစေ ခန္ဓာ ငါးပါးကို “မသေသော အသက်ကောင်၊ အစိုးရသော အတ္တကောင်၊ ကူးပြောင်းတတ်သော ဝိညာဉ်ကောင်” ဟူ၍ ယူမှား စွဲလမ်းလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိပဲ ဖြစ်သည်။ (အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အတူတူ။)

ဝိပဿနာ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိခန္ဓာကိုယ် အတွင်း၌ ပထဝီရုပ်ဓာတ်တွေကို ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့သိရလျှင် “ဪ ဤ နူးညံ့ခက်မာ သဘောတွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ စသည်လည်း မဟုတ်။ ဆံပင်၊ မွေးညင်း စသည်လည်း မဟုတ်။ အတ္တ ဆိုတဲ့ မပျက်စီးဘဲ အမြဲ တည်နေသော အသက်၊ လိပ်ပြာ၊ ဝိညာဉ်လည်း မဟုတ်။ အမှန်စင်စစ် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ဖြစ်တဲ့ နူးညံ့မှု ခက်မာမှုသဘော (ပထဝီ) သက်သက်မျှပါတကား” ဟူ၍ သိမြင် သဘောကျလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ ပြုတ်၏။

သူငါ စသည်က ပညတ်။ ပထဝီသဘောက ပရမတ်။
ပညတ်, ပရမတ်, ဤနှစ်ရပ်ကို, ဉာဏ်မြတ် ရှုစား, ပိုင်းခြားသိမြင်,
အတ္တဒိဋ္ဌိစင်သည် - ဟူလို။

☉ “ယောက်ျားက ဆီးချုပ်တယ်။ မိန်းမက သွေးလွန်တယ်။
တရားထိုင်ရင်း ငါချွေးတွေ သိပ်ထွက်တယ်။”

ဤစကားရပ်၌ အာပေါရုပ်ခန္ဓာ (ဖွဲ့စည်းမှု ယိုစီးမှု သဘော =
ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်) ကို “ယောက်ျား” ဟူ၍ “မိန်းမ” ဟူ၍
“ငါ” ဟူ၍ စွဲယူမှားသောကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။ “ဪ ဆီး,
သွေး, ချွေး ဆိုတာတွေနှင့် ယောက်ျား, မိန်းမ, ငါ စသည်တွေဟာ
“မရှိမှန်” ဆိုတဲ့ ပညတ်တရားတွေပဲ။ ဖွဲ့စည်းမှု, ယိုစီးမှု
သဘောတွေကမှ “အရှိမှန်” ဆိုတဲ့ ပရမတ်တရားတွေပဲ။ ဒီ
အရှိမှန်တရားတွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, ငါ, သူတစ်ပါး, ယောက်ျား,
မိန်းမ စသည် မဟုတ်ပါတကား” ဟု ပိုင်းခြားသိမြင်လျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ
စင်သည်။

☉ “ငါ့ကိုယ် ပူလာတယ်။ ငါ့ကိုယ် အေးသွားပြီ။
သူ အတော့်ကို ဖျားနေပါလား”

ဒါက တေဇောဓာတ်ကို ဒိဋ္ဌိစွဲပုံ။ ဖြတ်ပုံကို ရှေးနည်းမှီ၍
သိပါ။

☉ “ငါ့အသားတွေ လှုပ်လိုက်တာ၊ ဘာဖြစ်ချင်လို့ပါလိမ့်။
အို တစ်ကိုယ်လုံး တောင့်တင်းလို့ ငါ့အကြောတွေ
တက်လိုက်တာ”

ဒါက ဝါယောဓာတ်ကို ဒိဋ္ဌိစွဲပုံ။ ပညတ်ကို ဖျောက်၊
ပရမတ်ပေါက်အောင်၊ ဉာဏ်ရောက် သိမြင်၊ ဒိဋ္ဌိစင်အောင် ရှုပါ။

နာမ်ကို အတ္တဒိဋ္ဌိ စွဲပုံနှင့် ဖြတ်ပုံ

ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် အကျဉ်းအားဖြင့် “သုခဝေဒနာ,
ဒုက္ခဝေဒနာ, ဥပေက္ခာဝေဒနာ” ဟု ၃ မျိုး ရှိ၏။

သုခဝေဒနာ = ချမ်းသာ ခံစားမှုသဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ
အမှန်ပဲ။

ဒုက္ခဝေဒနာ = ဆင်းရဲ ခံစားမှုသဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ
အမှန်ပဲ။

ဥပေက္ခာဝေဒနာ = ချမ်းသာလည်းမဟုတ်၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်
သော အလယ်အလတ် (လျစ်လျူရှု) ခံစားမှု
သဘောသည် ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်ပဲ။

☉ “မင်းကို တွေ့ရလို့ ငါ ဝမ်းသာတယ်။
မင်း ကောင်းစားနေတယ်ဆို။ သူတော့ ချမ်းသာသွားပြီ”

ဤစကားရပ်၌ “ဝမ်းသာတယ်၊ ကောင်းစားတယ်၊ ချမ်းသာ
တယ်” ဆိုတာတွေဟာ သုခဝေဒနာပဲ။ ချမ်းသာခံစားမှု သဘောပဲ။
(ဝါ) ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်တစ်မျိုးပဲ။ (ဝါ) အရှိမှန် ပရမတ်တရား
တွေပဲ။ “ငါ, မင်း, သူ” ဆိုတာတွေက မရှိမှန်ပညတ်တရားတွေပဲ။
ဤလို ဤပုံ ပညတ်နှင့် ပရမတ် မတူကွဲပြား ခြားနားပါလျက်
“ဝမ်းသာ, ကောင်းစား, ချမ်းသာတာ” ကို “ငါ, မင်း, သူ” ဟူ၍
တစ်ခုတည်း တစ်ထပ်တည်း လုပ်၍ အရှိမှန်ကို မရှိမှန်အဖြစ်
အဟုတ်ထင်မြင် စွဲယူမှားသောကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။ “မရှိမှန်”
ကို “မရှိမှန်” ဟူ၍၊ “အရှိမှန်” ကို “အရှိမှန်” ဟူ၍ တစ်သီး
တစ်ခြားစီ ပိုင်းခြားသိမြင်လျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ စင်သည်။

- * “ငါ စိတ်မချမ်းသာဘူး။ သူ ဆင်းရဲနေတယ် ဆို။
မင်း စိတ်မကောင်းဘူးပေါ့။”
ဒါက ဒုက္ခဝေဒနာကို အတ္တဒိဋ္ဌိစွဲပုံ။
- * “ငါ သူ့သတင်းကြားပေမယ့် ဝမ်းနည်း၊ ဝမ်းသာ မရှိပါဘူး။
ကမ္မဿကာ ထားနိုင်ပါတယ်။ ငါ သူ့မြင်ပေမယ့်
မြင်ကာမျှ မတွေ့ပါပဲ။ ဘယ်လိုမှ မအောက်မေ့ပါဘူး။
ငါတို့က မရှိမရှားကွ၊ အလတ်စားလောက်တော့
ခံစားနိုင်ပါတယ်။”
ဒါက ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အတ္တဒိဋ္ဌိ စွဲပုံ။ ဖြုတ်ပုံကိုတော့
အထက်ပါ နည်းများအတိုင်း သိပါ။

ဥပေက္ခာ ၃ မျိုး

ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အထူး မှတ်သားထိုက်
သော ဥပေက္ခာမှာ ဗြဟ္မစိုရ်လေးပါး၌ လာသော “ဥပေက္ခာ။”
ဝေဒနာ သုံးပါး၌ လာသော “ဥပေက္ခာ။” ဝိပဿနာဉာဏ် အရာ၌
လာသော “ဥပေက္ခာ” ဟူ၍ ၃ မျိုး ရှိ၏။ ဗြဟ္မစိုရ် ဥပေက္ခာသည်
ကမ္မဿကာတာ ဉာဏ်အရာ ဖြစ်သည်။ သတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ယောက်
အတွက် ဖြစ်စေ၊ အများအတွက်ဖြစ်စေ “ဪ သူ့ရဲ့ (သူတို့ရဲ့)
အတိတ်ကံ ပစ္စုပ္ပန်ကံ အကြောင်းဖန်တဲ့အတိုင်း သူဟာ ခံရစံရမှာပဲ။
(ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြရမှာပဲ) ငါက တစ်စုံတစ်ခု လုံ့လပြုသဖြင့်
သူတို့အတွက် ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးဖို့ ဆင်းရဲကို ရှောင်ပေးဖို့
ဆိုတာ ရနိုင်ကောင်းတဲ့အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး” ဟု အကြောင်း
အကျိုးဆင်ခြင်၍ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းမှု ကင်းစင်အောင် စိတ်ကို
ထားနိုင်တာသည် ဗြဟ္မစိုရ် ဥပေက္ခာ ဖြစ်၏။ (လူတစ်ယောက်ကို

မှန်းလို ပြောဆိုဆုံးမ မရလို၊ အဖက်မလုပ်ဘဲ ပစ်ထားတာမျိုး
မဟုတ်သည်ကို သတိပြုပါ။)

ဝေဒနာဥပေက္ခာမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်အရာ ဖြစ်၏။ “မျက်စိ၊
နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ စိတ်” ဟူသော ငါးဒွါရ၌ မြင်ကာမျှ မတ္တ၊
ကြားကာမျှ မတ္တ၊ နံကာမျှ မတ္တ၊ စားကာမျှ မတ္တ၊ သိကာမျှ
မတ္တအနေနဲ့ ပေါ်လာကြစမြဲသော ဤဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို
ကောင်းစွာ အလေ့အကျင့်ရနေတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့မှ သိမြင်နိုင်
သည်။ ဝိပဿနာ ဥပေက္ခာမှာ ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေကို သာယာမှု၊
ပြစ်မှားမှုကင်းစွာ ကိလေသာ ကြား မခြားဘဲ တစ်ဆက်တည်း
တစ်တန်းတည်း အတော်ကြာကြာ ရှုမှတ်နေနိုင်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်
ပဲ ဖြစ်၏။ ဤဝိပဿနာ ဥပေက္ခာဉာဏ် အားသန် ရင့်ကျက်လာပြီ
ဆိုယင် လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်သို့ ဆိုက်ရောက်ရသည်။ ဒါကြောင့်
မို့ “ဒီ ၁၅ မိနစ်အတွင်း ကိလေသာ ကြားမခိုစေရဘူး။
ဖြစ်ပျက်တွေချည်း တစ်ဆက်တည်း တစ်တန်းတည်း မြင်နေအောင်
ရှုမယ်” ဤလို အဓိဋ္ဌာန်နှင့် စိတ်သန်စွာ ကြိုးစားအားထုတ်တော်
မူကြပါ။

- * “ငါ မေ့တတ်လိုက်တာ ငါဘာဖြစ်တယ် မသိဘူး။ မင်းဟာ
အမှတ်သည်းခြေကို မရှိဘူး။ ငါ မှတ်မိလို့သာပဲ၊ မဟုတ်ရင်
ခက်ရချည်ရဲ့၊ သူ့အမှတ်သည်ာ ကောင်းတယ်။”
ဒါက သညာက္ခန္ဓာကို အတ္တဒိဋ္ဌိစွဲပုံ။
- * “အဲဒါ ငါ လုပ်ချင်လို့ လုပ်တာပဲ၊ ဘာဖြစ်သလဲ။ သူ့ကို
ငါတွေ့ချင်တယ်၊ ဒီအကြောင်း ပြောချင်လို့။ ငါ စားချင်
လိုက်တာ၊ စားပြီး ငါ အိပ်ချင်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါငိုက်
ငိုက်နေတယ်။”

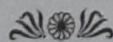
စေတသိက် ၅၂ ပါး ရှိရာတွင် ဝေဒနာ၊ သညာမှ တစ်ပါး စေတနာနှင့် တကွ ထိန-မိဒ္ဓ စသည်တွေဟာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတွေ ချည်း ဖြစ်ကြ၏။ “ပြောချင်၊ တွေ့ချင်၊ လုပ်ချင်” ဆိုတာတွေက မနောက် စေတနာ၊ “လုပ်တာ” ဆိုတာက ကာယကံ စေတနာ ဖြစ်သည်။ ပြောလျှင် ဝစီကံစေတနာ ဖြစ်သည်။ ဒါက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ကို အတ္တဒိဋ္ဌိ စွဲပုံ။

☸ “ငါ စိတ်ကြီးတယ်နော်၊ ငါ့စိတ် လာမစမ်းနဲ့။ ဟိုကောင် စိတ်ဖောက်ပြန်နေတယ်။ ငါ တွေးနေမိတယ်။ သူ ဒီလို ဖြစ်တော့ ငါ စိတ်မကောင်းဘူး။”

ဒါက ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို အတ္တဒိဋ္ဌိ စွဲပုံ။

ပြဆိုခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း “ဤလို ဤပုံ ခန္ဓာငါးပါး (ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်များ) ကို “ငါ” ဟူ၍ ယူမှားမှု အတ္တဒိဋ္ဌိ ရှိနေခဲ့လျှင် အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်လိမ့်မယ်လို့ ငါဘုရား မဟောဘူး” ဟု ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး မိန့်တော်မူထားချက် ကျမ်းဂန် တို့၌ ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့်မို့ အပါယ် လွတ်ချမ်းသာကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် ရရှိခံစား ပီတိပွားကြရအောင် ဤ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်ပုံကို ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သဘောပေါက်ဖို့ အလွန် အရေးကြီးပါသည်။

ဤ ဒိဋ္ဌိပြုတ်ဖို့ လိုရင်းအကြောင်းမှာ “ဆရာ မမှားဖို့နှင့် နှလုံးသွင်း မမှားဖို့” ဤ နှစ်ချက်ပဲ ဖြစ်၍ သဒ္ဓါဝီရိယ အရင်းခံဖြင့် ထက်သန်စွဲမြဲစွာ ကြိုးစားအားထုတ်လိုက်ပါက မကြာ လွယ်ကူစွာ ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်နိုင်ပါသည်။

အများဆိုင် သဘာဝ အမှန်များ

ဝိပဿနာအလုပ်ခွင်၌ မိမိ၏ မံသမျက်လုံးကို အသာမှိတ်၍ ဉာဏမျက်လုံးဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း စေ့ငေ့ချာစွာ အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုသောအခါ ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်တရားတွေကို ပိုင်းခြား သိမြင်လာရ၏။ ပုံစံအားဖြင့် “ရူပက္ခန္ဓာ” လို့ ဆိုရတဲ့ “လှုပ်မှု သဘောလေးတွေ” ဟာ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း တစ်နေရာရာမှာ ထင်ရှား ပေါ်လာတတ်၏။ တကယ် ဝိပဿနာဉာဏ် အားကောင်းလျှင် တိုင်ကြီးတစ်ခုလုံး ပိုးတွေ ထိုးဆွနေသလို ဤခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံးဟာ တရွရွ တမ္ပမ္ပနှင့် တဖွားဖွား လှုပ်မှု အမှုန်အမွှား အသေးစားလေး တွေ အပြည့် ရှိနေတာကို အခါများစွာ တွေ့ရ၏။ ၎င်း လှုပ်မှုသဘော လေးတွေကို သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိတို့နှင့် တွဲဖက်နေသော ရူဉာဏ် က သိ၊ သိ လိုက်နေသည်။ ၎င်းအရှုခံ လှုပ်မှုသဘောလေးတွေဟာ ဉာဏ်အောက်မှာ ဖြစ်ပေါ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး တည်၍၊ တံ့၍၊ ခိုင်၍၊ မြဲ၍ မနေကြပါ။ တည်တံ့ ခိုင်မြဲ၍ မနေကြပါ။ ဒီနေရာတွင် ဖျတ်ခနဲဖြစ်စေ၊ တရွရွဖြစ်စေ လှုပ်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဒီနေရာ တွင်ပဲ ၎င်းလှုပ်မှုဟာ ပျက်၍၊ ပျောက်၍၊ ချုပ်၍၊ ကွယ်၍ သွား ၏။ ပျက်ပျောက် ချုပ်ကွယ်၍ သွား၏။ ထိုအတူ “ဝေဒနာက္ခန္ဓာ” လို့ ဆိုရတဲ့ “နာမှု မခံသာမှု သဘောလေးတစ်ခု” ဟာ ဉာဏ် အောက်မှာ ခု ဒီနေရာတွင် ဖြစ်၍ ခုဒီနေရာတွင် ပျက်၏။ ဤနည်း တူပင် နိဗ္ဗာန်အသစ်တဓာတ်မှ တစ်ပါး အားလုံးသော သင်္ခါရ ရုပ် နာမ်ခန္ဓာ ဟူသမျှဟာ သူတို့၏ ပင်ကိုယ်သဘော ဓမ္မတာ အားဖြင့် ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ကြရကုန်၏။ ပေါ်ပြီးလျှင် ပျောက်ကြ ရကုန်၏။ ပျက်မှု၊ ပျောက်မှုမှာ လမ်းဆုံးကြရကုန်၏။ ဒါကြောင့်မို့ ဤ ပျက်မှုပျောက်မှုသဘောတွေသည် အားလုံးသော သင်္ခါရ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတို့နှင့် သက်ဆိုင်တဲ့ “သဘာဝအမှန်တရားများ” ဖြစ်ကြ၏။

လက္ခဏာယာဉ် ၃ စင်း

ဤ ပြဆိုခဲ့ပြီးတဲ့ မကားအစဉ်အရ ပါဠိလို “ခန္ဓပဉ္စက”။ မြန်မာလို အဓိပ္ပါယ်အနက်ဖော်တော့ “ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန် တရားများ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှာ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပေါ် ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း (ခန္ဓပဉ္စက) တို့၏ ပျက်ပျောက်၊ ပျက်ပျောက်သွားမှု သဘောကို “အများ ဆိုင် သဘာဝ အမှန်တရားများ” ဟူ၍လည်းကောင်း ကောင်းစွာ မှတ်သားထားပါ။ ယခုအခါ နိဗ္ဗာန်စခန်းတိုင် အရောက်တင်ပို့နိုင် သော လက္ခဏာယာဉ် ၃ စင်းအကြောင်း ဆက်လက် ဖော်ပြပါဦးမည်။

“ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို “အနိစ္စ” ဟု “ဒုက္ခ” ဟု “အနတ္တ” ဟု ရှေးဦးစွာ မှတ်ထားပါ။ ခန္ဓာငါးပါးမှာ ဘယ်လက္ခဏာရှိသောကြောင့် “အနိစ္စ” ဟု “ဒုက္ခ” ဟု “အနတ္တ” ဟု မှတ်ရပါသလဲ ဆိုယင် -

ခန္ဓာငါးပါးသည် ခုဖြစ်၍ ခုပျက်ခြင်း၊ ခုပေါ်၍ ခုပျောက် ခြင်း၊ ခုရှိ၍ ခုမရှိခြင်း (အမှတ်အသား) လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် “အနိစ္စ” မည်၏။ ၎င်း ပျက်ခြင်း၊ ပျောက်ခြင်း၊ မရှိခြင်းသဘော သည် “လက္ခဏာ” မည်၏။ ဒါကြောင့်မို့ -

- “ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးက = “အနိစ္စ”
- “အများဆိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ပျက်ခြင်း၊ ပျောက်ခြင်း၊ မရှိခြင်းသဘောက = “လက္ခဏာ” ဟု မှတ်ပါ။ ဤစကားနှစ်ရပ်ကို ပေါင်း၍ “အနိစ္စလက္ခဏာ” ဟု ဆိုသည်။

ဥပမာ = ရွာထဲမြို့ထဲမှာ စရိုက်ဆိုးရှိသူကို “ဒီကောင် လူဆိုးပဲ” ဟု ခေါ်ရာ၌ စရိုက်ဆိုး ရှိသောကြောင့် ဒီကောင်ကို “လူဆိုး” ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့၊ ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးကို “အနိစ္စ” ဟု ဆိုရသည်။ လူဆိုးလက္ခဏာကို ပြောစမ်းပါ ဆိုတော့ ၎င်းစရိုက်ဆိုးသည်ပင် လူဆိုး၏ “လက္ခဏာ ပဲ” ဟု ပြောရသကဲ့သို့ “ခန္ဓာငါးပါး” တည်းဟူသော ၎င်းအနိစ္စ ၏ လက္ခဏာမှာ “ပျက်ခြင်းသဘောပဲ” ဟု ဆိုရသည်။ ဒါကြောင့်မို့ “မိမိခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပျက်ပျောက်၊ ပျက်ပျောက်သွားချက်ကို ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ပိုင်ပိုင် သိမြင်မှ အနိစ္စလက္ခဏာ အမြင်ပိုင်ပြီ” ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ။

ခန္ဓာငါးပါးသည် ကြိမ်ဖန်များစွာ အခါမလပ်၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်တတ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခံရခြင်း လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် “ဒုက္ခ” မည်၏။ ၎င်း ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်တတ်ခြင်း နှိပ်စက်ခံရခြင်း သဘောသည် “လက္ခဏာ” မည်၏။ ဒါကြောင့်မို့ -

- “ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးက = “ဒုက္ခ”
- “အများဆိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်တတ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခံရခြင်းသဘောက = “လက္ခဏာ” ဟု မှတ်ပါ။ ဤစကား နှစ်ရပ်ကို ပေါင်း၍ “ဒုက္ခလက္ခဏာ” ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို (ကိုယ်ထဲမှာ တလှုပ် လှုပ် တရွရွ တမွမွ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးနေတာတွေကို သာမန် သိ) မြင်ရုံဖြင့် ဒုက္ခလက္ခဏာ သိမြင်ပြီဟု ဧကန် မဆိုနိုင်သေးပါ။

(အချို့ ယောဂီများမှာ ဒိဋ္ဌိလည်း ကြိုတင် ဖြုတ်မထား၊ သစ္စာ တရားလည်း နားမလည်တော့ ဤလို ဖောက်ပြန်မှုတွေကို တွေ့ရသော အခါ “ငါ ဘာဖြစ်ပါလိမ့်မတုန်း၊ ဘယ်နှယ်ဟာပါလိမ့်၊ ဘယ်လို သဘောပါလိမ့်” ဟု သံသယ ဝိစိကိစ္ဆာတွေ ဝင်ပြီး တရားထိုင်ရာမှ ထတောင် ပစ်မိတတ်ကြသည်။) “ဤ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း နှိပ်စက်နေပါကလား။ ဤ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဟာ နှိပ်စက်တတ်တဲ့ တရားပဲ။ အိုအောင်၊ နာအောင်၊ သေအောင် မပြတ် နှိပ်စက်နေတယ်” ဟု ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပျက်တရား၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်သဘော အချည်းနှီး သဘော ကြောက်မက်ဖွယ် သဘောတွေကို ထိုးထွင်းသိမြင်လာမှ “ဒုက္ခလက္ခဏာ” အမြင်ပိုင်ပြီ” ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေဟာ ထာဝရဘုရား၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ်ဒေဝါ၊ တမန်တော် စသည်တွေက တန်ခိုးနဲ့ ဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြရတာ မဟုတ်။ “အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ” ဆိုတဲ့ ဝေသော အတိတ်အကြောင်းနှင့် “ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ၊ ဖဿ” အစရှိတဲ့ နီးသော ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတွေကြောင့် ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာကြရသည်။ ဤ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုပြင်စီမံသော အကြောင်းတရားတွေကိုက အနိစ္စ တရား၊ ဒုက္ခတရားတွေပဲမို့ ပြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်၊ နာမ် ခန္ဓာ တွေဟာလည်း အနိစ္စတရား၊ ဒုက္ခတရားတွေပဲ ဖြစ်သောကြောင့် “မဖြစ်ပါနဲ့” “မပျက်ပါနဲ့” “ခိုင်မြဲနေပါ” “မနှိပ်စက်ပါနဲ့” “ချမ်းသာပေးပါ” စသည်ဖြင့် ကိုယ့်အလိုကျအောင် ခယတောင်းပန် လို့လည်း မရပါ။ ပုံအောပြီး လာဘ်ထိုးလို့လည်း ကိုယ်ဖြစ်ချင် သလို ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ အာဏာနဲ့ အမိန့်ပေးလို့လည်း ကိုယ့်စိတ် ကြိုက်တော့ဖြင့် မလိုက်နာပါ။ အနန္တ ကမ္ဘာလောကကြီးထဲမှာ သတ္တဝါအားလုံးကို အစိုးရတဲ့ “အရှင်သခင်” သတ္တဝါတွေနှင့်တကွ

ကမ္ဘာလောကကြီးကို ဖန်ဆင်း တဲ့ “တန်ခိုးရှင်” ဆိုတာလည်း ဘယ်ဘုံမှာမှ တကယ် မရှိပါ။ သို့ဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါးသည် အကြောင်းနှင့်တကွ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခဖြစ်၍ အလိုမကျခြင်း၊ အစိုးမရခြင်း၊ အနှစ်သာရ အတ္တမဟုတ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် “အနတ္တ” မည်၏။ ၎င်းအလိုမကျခြင်း၊ အစိုးမရခြင်း၊ အနှစ်သာရ အတ္တမဟုတ်ခြင်း သဘောများသည်ပင် “လက္ခဏာ” မည်၏။ ဒါကြောင့်မို့ -

☉ “ကိုယ်ပိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးက = “အနတ္တ”

☉ “အများဆိုင် သဘာဝအမှန်များ” လို့ ဆိုရတဲ့ အလိုမကျခြင်း၊ အစိုးမရခြင်း၊ အနှစ်သာရ အတ္တမဟုတ်ခြင်း သဘောက = “လက္ခဏာ”

ဟု မှတ်ပါ။ ဤစကားနှစ်ရပ်ကို ပေါင်း၍ “အနတ္တ လက္ခဏာ” ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် “ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်ကို သာမန် သိမြင်နေရုံမျှဖြင့် အနတ္တလက္ခဏာ သိမြင်ပြီဟု မချ မဆိုနိုင်သေးပါ။ ဖြစ်ပျက်ကို ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အတ္တပျောက်အောင် (သုညတ ဆိုက်အောင်) ထိုးထွင်း သိမြင်သဘောကျလာမှ “အနတ္တလက္ခဏာ” အမြင်ပိုင်ပြီ” ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ။ ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်ကို သာမန် သိမြင်ကာမျှ မဟုတ်။ ကြိမ်ဖန်များစွာ ရှုကြည့်ပွားများသဖြင့် “ဪ ဖြစ်ပျက် ဟာ တကယ့်ကို အနိစ္စပါကလား၊ အစစ်ကို ဒုက္ခပါကလား၊ အဟုတ်ကို အနတ္တပါကလားဟု ထိုးထွင်းသော ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင် သဘောကျမှ လက္ခဏာရေး သုံးပါး အမြင်ပိုင်သည်။ “ယနလည်း ကြေ၊ သန္တတိလည်း ပြတ်၍ ဒုက္ခသစ္စာ ထင်မှ အမြင်ပိုင်” ဟူလို့။

သဿတဒိဋ္ဌိ စွဲပုံနှင့် ဖြုတ်ပုံ

“ခန္ဓာငါးပါးဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး။ ခန္ဓာငါးပါးထဲမှာ အတ္တ မရှိဘူး။ ခန္ဓာငါးပါးဟာ ကိုယ်ပိုင်သဘာဝအမှန်တရားတွေမျှပဲ ဖြစ်တယ်” ဟု သိမြင် သဘောကျလျှင် “အတ္တဒိဋ္ဌိ” ပြုတ်၏။ “ဤ အတ္တဒိဋ္ဌိ ပြုတ်လျှင် ကျန်သော ဒိဋ္ဌိအားလုံးလည်း ပြုတ်တော့ သည်” ဟု ကျမ်းဂန်တို့မှာ လာရှိသည်။ သို့သော်ငြားလည်း လက္ခဏာရေး သုံးပါး အမြင် မပိုင်သေးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှုဉာဏ်အစဉ်မှာ “လှုပ်ရုပ်၊ ပူရုပ်တွေ ဖြစ်လာပေါ်လာတာ၊ ယား ဝေဒနာ နာဝေဒနာတွေ ဖြစ်လာပေါ်လာတာတွေကို တွေ့မြင် သိရှိ ရသောအခါ “အတ္တမဟုတ်ဘူး” ဆိုတာတော့ သဘောကျတယ်။ “ပျက်တယ်၊ ပျောက်တယ်” ဆိုတာကတော့ ဘယ်လိုလဲ။ လှုပ်ရုပ် တွေဟာလဲ တစ်လှုပ်တည်း လှုပ်နေတာပဲ။ နာဝေဒနာတွေဟာလဲ တစ်နာတည်း နာနေတာပဲ။ မပျက်ပါလား၊ မပျောက်ပါလား။ ဟော-ဒီနေရာကနေ ဟိုနေရာ ရွေ့သွားပြန်ပြီ။ တစ်ဆက်တည်း ပါပဲ။ တစ်ခုတည်းပါပဲ” စသည်ဖြင့် တွေးထင်မိတတ်သည်။ ဤလို တွေးထင်မိချက်မှာ ဖြစ်ပေါ်၍ ဖြစ်ပေါ်၍ ပျက်ပျောက်၊ ပျက်ပျောက် သွားတာကို ဉာဏ်က ပိုင်နိုင်စွာ ပိုင်းခြား၍ မမြင်နိုင်သေးသော ကြောင့် (ဝါ) ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ် နာမ်တို့ကို ယနကြောအောင် သန္တတိပြတ်အောင် အပျက်မြင်သည်အထိ ရှုဉာဏ်က မထက်သေး သောကြောင့် “ခိုင်တယ် မြဲတယ်” ဟု ယူမှားမှု သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဝင်ငြိနေတာပဲ ဖြစ်၏။

“ယန” ဆိုတာ ဝိပဿနာရှုသောအခါ ရုပ်နာမ်တွေကို တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း ထင်မြင်နေတာကို “ယန” ဟုမှတ်ပါ။ ၎င်း ထင်မြင်ချက်ဟာ ပရမတ်ကို ထင်မြင်တာ မဟုတ်ဘဲ အပေါ်ယံကြော

ပညတ်ကို ထင်မြင်တာ ဖြစ်သောကြောင့် “ယနပညတ်” ဟု ခေါ်သည်။ “သန္တတိ” ဆိုတာ ရုပ်နာမ်တွေကို အကြားအလပ် အပြတ်မရှိဘဲ တစ်စဉ်တစ်တန်းကြီး ထင်မြင်နေတာကို “သန္တတိ” ဟု မှတ်ပါ။ ၎င်း ထင်မြင်ချက်ဟာ ပရမတ် မဟုတ်၊ ပညတ်ပဲ ဖြစ်သောကြောင့် “သန္တတိပညတ်” ဟု ခေါ်သည်။ လက္ခဏာယာဉ် ၃ ပါးတွင် အနိစ္စလက္ခဏာ တစ်ချက်ကို ဤယနလည်းကြေ၊ သန္တတိလည်းပြတ်အောင် ကောင်းကောင်း အမြင်ပိုင်ပါလျှင် ဖြစ် ပျက်ရှုရင်း ဝင်ငြိနေသော သဿတဒိဋ္ဌိဟာ ပြုတ်တော့တာပဲ။ ဤ အနိစ္စအချက်ကို ကောင်းစွာ ဉာဏ်ပိုင်လျှင် ဒုက္ခအချက်ပါ ထင်မြင် ၍ အနတ္တအချက်လည်း ဉာဏ်၌ သက်ဝင်ကာ ထင်ရှားလာပြီး မိမိသန္တာန်မှာ စွဲကပ်နေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေဟာ ကွာကျကုန်တော့ တာပဲ။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိစွဲပုံနှင့် ဖြုတ်ပုံ

အထက်ပါအတိုင်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အပျက်ကို ရှုမြင် သိရငြားသော်လည်း ပျက်ပြီးနောက် အသစ်တစ်ဖန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်လာမှုကို မတွေ့ရပါလျှင် “ဟာ-ရှေ့က ရုပ်နာမ်ပျက်သွားပြီး နောက်ထပ် ဘာမှ ဆက်မဖြစ်လာတော့ဘူး၊ ပြတ်သွားပြီ” ဟု တွေးတော ထင်မှားမိတတ်သည်။ “ဤ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟာ အတ္တပဲ” ဟု၍ အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူရှိကြသူတွေလည်း “ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာ သေလျှင် အတ္တလည်း သေတော့သည်။ ပြတ်တော့သည်” ဟု ယူမှားကြ၏။ ဤလို ဤပုံ ထင်မှား ယူမှားချက်တွေဟာ “ပြတ်တယ်” ဟု ယူမှားမှု ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် ဝင်ငြိနေတာပဲ ဖြစ်၏။

တကယ်တော့ ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာတို့သည် ဖြစ်၍ ပျက်ပြီး
နောက် ပြတ်သွားကြတာမဟုတ်။ အကြောင်းတရားတို့ မကုန်သရွေ့
အကျိုးတရားတို့လည်း တစ်ခုပျက်လျှင် တစ်ခု အစားထိုး ပေါ်ကြ
စမြဲပဲ။ ပုံစံအားဖြင့် လှုပ်ရှား ဖြစ်၍ ပျက်လျှင် ငြိမ်ရပ်ပေါ်လာသည်။
မခံသာမူဝေဒနာဖြစ်၍ ပျက်လျှင် ခံသာမူဝေဒနာ ပေါ်လာသည်။
မြင်စိတ် ဖြစ်၍ ပျက်လျှင် တွေးစိတ် ပေါ်လာသည်။ ဤ ဒုက္ခခန္ဓာ
ဇာတ်သိမ်း၍ အပြီးတိုင် မငြိမ်းသေးသမျှ တစ်ခုတစ်ခု ဖြစ်၍ ဖြစ်၍
ပျက်ပြီးတိုင်း နောက် အသစ် တစ်ခု တစ်ခု ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်မှုဟာ
ဓမ္မနိယာမပဲ ဖြစ်သည်။ ဤလို ဤပုံ အကြောင်းခန္ဓာတို့ မကုန်သေး
သောကြောင့် အကျိုးခန္ဓာတို့ အသစ်အသစ် ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်လာ
ကြပုံကို သိမြင်သဘောကျလျှင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြုတ်၏ဟု မှတ်ပါ။
(အကြောင်းအကျိုးဖြစ်၍ ဤဒိဋ္ဌိ သုံးမျိုးဖြုတ်ပုံကို “ကြောင်းကျိုး
သိမြင် မြတ်ကျင့်စဉ်” စာအုပ်ငယ်မှာ ရှုပါ။)

ပရိညာ ၃ ပါး

ဤ ပြဆိုခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း တရားစာ ဖတ်ရလို့ ဖြစ်စေ၊
တရားနာရလို့ ဖြစ်စေ မိမိခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သိမြင်သဘောပေါက်
သဖြင့် အထက်ပါ ဒိဋ္ဌိသုံးမျိုးပြုတ်တာကို “ဉာတပရိညာ” ဟု
ခေါ်သည်။ (ဉာတ - အစပိုင်းမှာ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိအားဖြင့်၊
ပရိညာ - ပိုင်းခြား သိမြင်ခြင်း။)

ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေကို အဆက်မပြတ် ထပ်ကာတလဲလဲ
သိမြင်ဆုံးဖြတ်မှုဉာဏ်တွေ ပွားများအားကောင်းသဖြင့် ဤဒိဋ္ဌိ သုံးမျိုး
ပြုတ်တာကို “တီရဏပရိညာ” ဟု ခေါ်သည်။ (တီရဏ - အလယ်
ပိုင်းမှာ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်တွေကို “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ” ဟု
ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်၊ ပရိညာ - ခြင်း။)

အထူးမှတ်ချက် - ဤပရိညာ၌ အထူးမှာ လျှပ်တစ်ပြက်ကာလ
အတွင်း ရုပ်, နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေကို ကုဋေငါး
ထောင်ကျော်မက မြင်စေရန် မဟုတ်ပါ။ အဲဒီ
အမြင်က ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်ကြီး အမြင်ပဲ
ဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ်ဉာဏ်ဖြင့် အလယ်အလတ်
လျင်မြန်သော စိတ်တစ်ဖွဲ့ ရုပ်တစ်စု၏ ဖြစ်
ပျက်ကို အဆက်မပြတ် ရှုမြင်နိုင်လျှင်ပင် မဂ်
ကိစ္စ ပြီးနိုင်၏ ဟု သေသေချာချာ ယုံကြည်စွာ
မှတ်ပါ။

ရုပ်, နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) ကို မဂ်ဉာဏ်
က အာရုံပြုလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဤဒိဋ္ဌိသုံးမျိုး အမြစ်ပြတ်
ပြုတ်သွားတာကို “ပဟာနပရိညာ” ဟု ခေါ်သည်။ (ပဟာန -
အဆုံးပိုင်းမှာ ဒိဋ္ဌိကိလေသာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သောအားဖြင့်၊
ပရိညာ - ခြင်း။)

တိုက်တွန်းချက်။

။တပည့်ယောဂီအား ဉာတပရိညာ ပိုင်နိုင်
စေရန်မှာ ဝိပဿနာနည်းပြ ဆရာသမားရဲ့
တာဝန် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တပည့်ယောဂီက ဆရာ
သင်ပြတာကို စိတ်ဝင်စားစွာ ရိုးသားကြိုးစားမှု၊ ဉာဏ်အကင်းပါးမှု
ရှိမှလည်း ဤဉာတပရိညာ ပိုင်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ တီရဏပရိညာ
အထမြောက်စေရန်မှာ ယောဂီရဲ့ တာဝန် ဖြစ်သည်။ တပည့်
ပျင်းတာကို ဆရာသမားက အစွမ်းကုန် ကူညီလျှင် အကန်း၊ အအ
မဟုတ်ပါက တတ်သိ နားလည်နိုင်၏။ ပျင်းလို့ ဆင်ခြေအမျိုးမျိုး
လဲပြီး အားမထုတ်ဘဲ နေပါက ဘုရားတောင်မှ မကယ်နိုင်ပါ။

“မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်”ဆိုတာ ဆုတောင်းသက်သက်မျှဖြင့် ရနိုင်တာမျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။ ဒါ့ကြောင့် ပဟာနပရိညာ အောင်မြင်စေရန်မှာ ပွားများမယုတ် ကြိုးစားအားထုတ်သော ယောဂီ၏ ဉာဏ်ဓမ္မရဲ့ တာဝန် ဖြစ်သည်။ ယောဂီဟာ ဝိပဿနာတရားကို စွဲမြဲစွာ ပွားများမယုတ်၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှသာ ယောဂီ၏ ဉာဏ်ဓမ္မကလည်း ဖြစ်ပျက် မြင်ရာမှ ဖြစ်ပျက် မုန်းလာမည်။ မုန်းရာမှ ဖြစ်ပျက် အဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသည်အထိ အောင်ပန်းဆွတ်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ ဒါ့ကြောင့်မို့ -

“အမှု မများ၊ စကား သိမ်းဆည်း၊
စောင့်စည်း လူခြေ၊ အိပ်နေ နိုးကြား၊
အစား မကြီး၊ တစ်ယောက်တည်း နေ၊
ဤခြောက်ထွေ၊ ကျင့်လေ ယောဂီတာ။”

ဟု လာရှိသော ဓမ္မလင်္ကာနဲ့အညီ အပြောမျှ မဟုတ်၊ တကယ်အလုပ်နဲ့ ထူထောင်၍ အောင်ပန်းဆွတ်တော်မူကြပါ ယောဂီအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

အန္တရာယ် ၁၀ ပါး

နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မရောက်မီ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အတွင်းမှာ အရောင် အလင်း အစရှိတဲ့ ဝိပဿနာအန္တရာယ်တွေ တစ်ခုခု ပေါ်လာစမြဲ ဖြစ်၏။ မရင့်ကျက်သေးတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ၎င်းအန္တရာယ် တစ်ခုခု ပေါ်လာလျှင် မတွေ့ မမြင်စဘူး၊ အထူးအသစ်ဖြစ်၍ နှစ်သက်မိတတ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိအထင်ကြီးသွားတတ်သည်။ “ငါ့ကိုယ် - ငါ့အရောင် အလင်း” စသည်ဖြင့်လည်း မသိမသာ ငါစွဲတွေ ဝင်လာတတ်သည်။ အထူးမှတ်ရန်မှာ ၎င်းအန္တရာယ်

တစ်ခုခုမှ မပေါ်လျှင်လည်း ဝိပဿနာလမ်း မမှန်သေးပါ။ မှန်လို့ ပေါ်လာပြန် လျှင်လည်း ၎င်းအန္တရာယ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရပါမည်။ ကျော်လွှား သွားရပါမည်။

(ဆောင်) - “ရောင်၊ နှစ်၊ ကြည်၊ တင်၊ ငြိမ်း၊ ချမ်း၊ ထင်၊ ရှု၊ မြင်၊ တပ်” ဆယ်ထွေ။
ဝိပဿနာဝယ်၊ အန္တရာယ်၊ ဖယ်ရှား ကျော်လွှား လေ။

(၁) ရောင် = အရောင်အလင်း (ဩဘာသ)။
မိမိခန္ဓာကိုယ်မှ အရောင်အလင်းတွေ ဖြာ၍ တစ်ထွာတစ်တောင်ခန့်၊ တစ်ခန်းလုံး စသည် တိုင် အောင် ထွက်တတ်သည်။ သမာဓိ အားကောင်းမှု သက်သက်မျှကြောင့် မြင်ရတဲ့ အလင်းနိမိတ် အာရုံ မျိုး မဟုတ်။ ဒါက ဝိပဿနာစိတ်၏ ဖြစ်ပျက် မြင်ချိန်အတွင်းမှာ ဖြူစင်ခြင်းကြောင့် ထွက်ပေါ်လာ တဲ့ အလင်းရောင်ပဲ ဖြစ်၏။ မျက်စိ ဖွင့်ကြည့်လို့ လည်း မြင်ရသည်။

(၂) နှစ် = နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပီတိ)။
ကျောဆီက ဖြစ်စေ၊ လက်မောင်းနှစ်ဘက်၊ ပုခုံးနှစ်ဘက်ဆီက ဖြစ်စေ ဖြန်းခနဲ၊ ဖြန်းခနဲ နေအောင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ကိုယ်လုံး ကြက်သီးမွေးညှင်းတွေ တစ်ဖြန်းဖြန်း ထနေတာကို အတော်ကြာကြာ တွေ့ရတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်လေ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရုတ်တရက် ဖောင်း

ကြွ၍ သွားခြင်း၊ ဖောင်းကြွပြီး လှိုင်းစီးနေရသလို ပေါ့ပါး၍ ကောင်းကင်ပဲ ပျံတက်တော့မလို နှစ်သိမ့် ခံစားရတတ်သည်။ တကယ့်ကို ထိုင်နေရာနှင့် တစ်ထွာခန့် တစ်တောင်ခန့် စသည်တိုင်အောင် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး မြောက်တက်၍ နေခြင်းများလည်း ဖြစ်တတ်သည်။ နေရာမလပ် ဆီတွေ ပျံ့နှံ့စိမ့်ဝင် နေသော ဝါဂွမ်းပုံကြီးလို ခန္ဓာကိုယ် တစ်ကိုယ်လုံး ဟာ အေးစိမ့်ပြီး တစ်အိအိနှင့် နှစ်သက်မှု ပီတိတွေ ခံစားရတတ်သည်။

(၃) ကြည် = ယုံကြည်ခြင်း (အဓိမောက္ခ)။
မမြင်စဖူး၊ အထူးအထွေ ဖြစ်ပျက်တွေ မြင်ရ သောအခါ “ဪ ဘာတွေဟာ ရုပ်၊ နာမ် ဖြစ်ပျက် တွေပါပဲ။ ဆင်းရဲတာ အမှန်တွေပါပဲ။ ဘုရားဟော တော်မူထားတဲ့ တရားတွေဟာ တကယ် မှန်လှပါ ကလား” စသည်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးနှင့် ဆရာသမား များအပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုတွေ အထူး ပိုမိုလာ သည်။

(၄) တင် = ပင့်တင်ခြင်း (ပဂ္ဂဟ)။
ဝိပဿနာဉာဏ်အလုပ် ဖြစ်အောင် စိတ်ကို ထောက်ပံ့ ပင့်တင်ပေးနေတဲ့ ဝီရိယတွေ ထက်သန် လာသည်။ အထူးတလည် ကြောင့်ကြ စိုက်ထုတ်ရ တာမျိုး မဟုတ်ပဲ ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေကို မှန်မှန် သန်သန်ကြီး ရှုမြင်နိုင်စွမ်း ရှိလာသည်။

(၅) ငြိမ်း = ငြိမ်းအေးခြင်း။ (ပဿဒ္ဓိ)
ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်းများလည်း မရှိ။ ပျံ့လွင့် ခြင်း၊ ပူပန်ခြင်းများလည်း မရှိ။ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ငြိမ်းအေးနေသည်။ (ဤငြိမ်းအေးမှုအရသာ ပေါ်လာ လျှင် ဖြစ်ပျက်ရှုတဲ့ ဉာဏ် ပျောက်သွားပြီး ဤအရသာ လေးကိုပဲ သိနေတတ်သည်။ အမှန်မှာ ဤအရသာကို နှစ်သက်စွာ ခံစားနေမိတာပဲ ဖြစ်၏။ ဤအချက်ကို သတိပြု၍ ဖြစ်ပျက် ရှုပစ်ပါ။) ကိုယ်စိတ် ပေါ့ပါး သွက်လက်ခြင်း၊ နူးညံ့ခြင်းများလည်း ယှဉ်တွဲပါလာ ပြီး ဝိပဿနာရှုချက်တွေ မှန်ကန် ထက်မြက် တိုးတက်လာတတ်သည်။

(၆) ချမ်း = ချမ်းသာခြင်း (သုခ)။
ဒုက္ခဝေဒနာတွေ လျော့ပါးပျောက်ကင်း၍ ကိုယ် စိတ်နှစ်ဖြာ ကောင်းစွာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနေ သည်။ [ဤ နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပီတိ)၊ ငြိမ်းအေးခြင်း (ပဿဒ္ဓိ)၊ ချမ်းသာခြင်း (သုခ) တွေ အထူး ဖြစ်ပေါ်ခံစားရသော အခါ “ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရတာ ကောင်းလိုက်တာ၊ ငြိမ်းချမ်းလိုက် တာ၊ နတ်စည်းစိမ်နှင့်တောင် မလဲနိုင်ဘူး” ဟု တွေးမိတတ်သည်။ ဤလို တွေးမိချိန်မှာ ဝိပဿနာ ဉာဏ် လက်လွတ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ သတိရလျှင် ရချင်း ဤ သုခဝေဒနာများကို အပျက်မြင်၍ ဒုက္ခထင်အောင် ဖြစ်ပျက် ရှုပစ်ပါ။]

(၇) ထင် = သတိထင်ရှားခြင်း (ဥပဋ္ဌာန)။

အလယ်အလတ် လျင်မြန်သော ဖြစ်ပျက်အာရုံတွေကို တစ်ချက်မှ မလွတ်ရအောင် ဆက်တိုက် ရှုမှတ်နိုင်စွမ်း ရှိလာသည်။ ခဏအတွင်း အလွန် လျင်မြန်စွာ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပျက်သော အာရုံတွေကိုလည်း ကောင်းစွာ တိတိကျကျ သိမြင်အောင် ရှုမှတ်နိုင်သည်။ သတိတွေ အားကောင်း ထက်မြက်လာသည်။ အချိန် အလွန်ကြာမြင့်စွာက ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်တွေကိုလည်း ထင်ရှားစွာ ပြန်လည် သတိရနေတတ်သည်။

(၈) ရှု = လျစ်လျူရှုခြင်း (ဥပေက္ခာ)။

ဝိပဿနာအားထုတ်ခါစ ယောဂီမှာ ဖြစ်ပျက် မြင်စေရန် အမြဲလို ကြောင့်ကြ စိုက်ရသည်။ သတိဝီရိယနှင့် အမြဲလို ကြောင့်ကြစိုက်သည့် အထဲကပင် သတိလွတ်၍ အခြားအာရုံတွေဆီ စိတ် ရောက်ရောက်သွားတတ်သည်။ ဤ လျစ်လျူရှုခြင်း (ဥပေက္ခာ) အားကောင်းလာတဲ့ အခါမှာတော့ အထူးကြောင့်ကြ မစိုက်ရတော့ဘဲ ဖြစ်ပျက်တွေကို သာယာမှု ပြစ်မှားမှု ကင်းစွာဖြင့် အဆက်မပြတ် ထပ်တစ်လဲလဲ တစ်တန်းတည်း အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရအောင် ရှုမှတ်နိုင်သည်။ (ဤ ဝိပဿနာဥပေက္ခာဉာဏ် ရင့်သန်လျှင် “သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်” သို့ တက်၏)

(၉) မြင် = သိမြင်ခြင်း (ဉာဏ)။

ရုပ်၊ နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေကို လျင်မြန်စွာ စိပ်စိပ် ရော များများပါ တိခနဲ ဖြတ်ခနဲ ထင်ရှား ပြတ်သားစွာ ရှုမှတ်သိမြင်လာသည်။ ဉာဏ် အထူး ထက်မြက်လာပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောတွေကို သစ္စာဆိုက်အောင် ထိုးထွင်း သိမြင်လာသည်။

(၁၀) တပ် = တပ်နှစ်သက်ခြင်း (နိကန္တိ)။

“ရောင်၊ နှစ်၊ ကြည်၊ တင်၊ ငြိမ်း၊ ချမ်း၊ ထင်၊ ရှု၊ မြင်” ဤ ကိုးမျိုး တစ်မျိုး ဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုး သုံးမျိုး ဖြစ်စေ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာတာကို တဏှာဖြင့် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အန္တရာယ် ဖယ်ရှားကျော်လွှားပုံ

တပ်နှစ်သက်ခြင်း (နိကန္တိ) မှ လွဲ၍ အထက်ပါ (၉) မျိုးမှာ ကောင်းသော တရားတွေချည်းပဲ ဖြစ်၏။ ၎င်းတရားတွေကို ဝိပဿနာတရား အထူးကြိုးစားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှသာ လျှင် တွေ့နိုင် ရောက်နိုင်၏။ အားမထုတ်သူ (သို့မဟုတ်) ဝတ်ကျေ တန်းကျေမျှ လျှော့ဈေးနှင့် ပျော့အေးအေး ဝိပဿနာ လုပ်သူတို့မှာ ၎င်းတရားတွေ တွေ့ရဖို့ ဝေလာဝေးသည်။ ဖြစ်ပျက် မြင်သော ဉာဏ် နှုတ်တန်းကာလမှာ ဖြစ်စေ၊ အတော်ရင့်ချိန် ကာလမှာဖြစ်စေ ၎င်းတရား ၉ မျိုးတွင် တစ်မျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုး သုံးမျိုး ဖြစ်စေ ပေါ်ကို ပေါ်ရမည်။ မပေါ်လျှင် ဝိပဿနာလမ်း မမှန်သေးပါ။ ပေါ်လာလျှင် ဝိပဿနာလမ်း မှန်နေပြီဟု မှတ်ပါ။ ပေါ်လို့ တပ်

နှစ်သက်မိလျှင်သာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အန္တရာယ် ဖြစ်ရသည်။ ပေါ်တာကို တပ်နှစ်သက်ခြင်း မရှိစေပဲ ဖြစ်ပျက် ရှုပေးပါ။ အရောင်အလင်း ပီတိ စသည်ကို ဖြစ်ပျက် ရှုနိုင်သည်။ ဤလို ပေါ်တာကို ဖြစ်ပျက် ရှုပစ်လိုက်လျှင် အန္တရာယ်ကို “ဖယ်ရှား သည်” မည်၏။ ပေါ်တာကို ဂရုမစိုက်၊ နှလုံးမသွင်းဘဲ မူလ ဖြစ်ပျက်ကိုသာ အလိုက်သင့် ရှုသွားလျှင် အန္တရာယ်ကို “ကျော်လွှား သည်” မည်၏။

အကြီးဆုံးသော အန္တရာယ်ကတော့ ၎င်းတရား (၉) မျိုး တွင် တစ်မျိုးမျိုး ပေါ်တာကိုပင် “မဂ်အစစ် ဆိုက်ပြီ၊ နိဗ္ဗာန်ရပြီ” ဟု အလွန်အကဲ အထင်လွဲသော အဓိမာနဘဲ ဖြစ်၏။ “ဟာ ငါ့ ခန္ဓာကိုယ်က အရောင်အလင်းတွေ ထွက်လာပြီ။ တယ်-ဟုတ် ပါလား (တဏှာ)။ ငါလို အရောင်အလင်းထွက်တဲ့ လူ ဇမ္ဗုမှာ ရှာမှရှား၊ ငါမို့လို့ ဒီအရောင်အလင်းတွေ ထွက်အောင် အားထုတ် နိုင်တာကွ (မာန)။ ဒါ ငါ့ကိုယ်က ထွက်တဲ့ အရောင်အလင်းတွေပဲ၊ (ဒိဋ္ဌိ)” ဤလို ဤပုံ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေနဲ့ နှစ်သက် စွဲလမ်းနေ မိလျှင် အားထုတ်ဆဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ အားနည်း လျော့ပါး ညစ်ညူးသွားပြီ မှတ်ပါ။ ဤ ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်း အန္တရာယ်တွေ့လျှင် ယောဂီသည် သတိထား၊ ဝီရိယစိုက်၊ ပညာ နှင့် ရှုပစ်ဖို့ လွန်စွာ အရေးကြီး၏။ အဓိမာန အန္တရာယ်ဖြစ်လျှင် တော့ ကုစားရ အလွန် ခက်သွား တတ်သည်။ ဆရာသမားကောင်းကို ရှာဖွေဆည်းကပ်၍ အစစ်ဆေး ခံယူခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း တရားကျမ်းဂန် အဆုံးအဖြတ်များကို လေ့လာမှတ်သား၍ မိမိကိုယ် ကို ရိုးသားစွာ စစ်ဆေးခြင်းများပြု၍ ကုစားနိုင်စေရမည်။ သို့မဟုတ် ပါက ရှေ့သို့ တရားမတိုးတက်တော့ဘဲ ဤတစ်ဘဝ နှစ်နာသွား

တတ်သည်။ ဤ ဝိပဿနာ အန္တရာယ်တွေကို ယခုပေးသော နည်းဖြင့် ဖယ်ရှားကျော်လွှား၍ တကယ်မဂ်အစစ်စခန်းတိုင် တက်လှမ်း နိုင်ကြပါစေ။

သဘာဝ နိဂုံး

[ဆောင်] ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ရပ်၊ သုံးသပ်ကြပါ။
ဖန်ခါ ထပ်ထပ်၊ မပြတ်ရှုရာ။
ရုပ်၊ နာမ် သဘော၊ စောကြောသိလာ။
ဒုက္ခသိမ်း၊ ဓာတ်ငြိမ်းပေါ်ရမှာ။ ။
 (“ကာယမိမံ သမ္မသထ” ဂါထာကို ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ စီထားသည်။)

အရှင်သာရိပုတြာ ဟောကြားတော်မူသော ဤတရားတော် နှင့်အညီ အထက်ပါအတိုင်း ပြဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုခေတ်တွင် မဂ်၊ ပိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ရဖို့ အရေးမှာ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာသမားကောင်းတွေ အတော် ပေါ်ထွန်းလျက် ရှိတော်မူကြပါ၏။ မိုးကုတ်နည်း၊ မဟာစည်နည်း၊ ကသစ်ဝိုင်နည်း စသည်ဖြင့် အကြီး အကဲ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၍ ဘယ်နည်းတွေ ဘယ်လိုပင် များစေကာမူ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ ဟောတော်မူထားတဲ့ ဒေသနာတော်လာ နည်းမှန်တွေချည်း ပဲမို့ နောက်ဆုံးတွင် ဘယ်နည်းမဆို “နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်” တည်းဟူသော အခြေခံ ဒိဋ္ဌိဖြတ်နည်းတွေကို ကျော်ထားခဲ့ခြင်း မတွေ့ရပါ။ ဤအခြေခံ နှစ်ဉာဏ် ပိုင်မှသာ (၁) ဖြစ်ပျက် မြင်ခြင်း (ယထာဘူတ) ဉာဏ် အားကောင်းမည်။ ဤလို အားကောင်းတဲ့ ယထာဘူတဉာဏ် ပိုင်မှသာ (၂) ဖြစ်ပျက်မှန်းခြင်း (နိဗ္ဗိန္ဒ) ဉာဏ်သို့ တက်နိုင်မည်။ ဤ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်သို့တိုင် တက်နိုင်ပြီ

ဆိုလျှင်တော့ ၎င်းယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆက်လက်၍ မပြတ် ကြိုးစား အားထုတ်ပါက ဉာဏ်တိုးတက် ရင့်ကျက်ပြီး (၃) ဖြစ်ပျက် အဆုံး မြင်ခြင်း (မဂ်) ဉာဏ်သို့ ရောက်နိုင်၏။ သမ္မသန စသော ဝိပဿနာဉာဏ် (၁၀) ပါးလုံးဟာ သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်တွေပဲ ဖြစ်၍ ဤ ထင်ရှားသော (၁, ၂, ၃) ဉာဏ်များတွင် ထိုက်သင့်သလို အတွင်းဝင်ပြီး ဖြစ်သည်။

အရေးကြီးဆုံးမှာ တစ်ခုသော ရုပ်ဖြစ်ပျက်ကို ဖြစ်စေ၊ နာမ်ဖြစ်ပျက်ကို ဖြစ်စေ “ဤဖြစ်ပျက်ဟာ ဒုက္ခသစ္စာပဲ။ ဆင်းရဲတာ မှ အမှန်ပါပဲ။ ဒုက္ခမှ အစစ်ပါပဲ” ဟု သစ္စာဆိုက်အောင် ထိုးထွင်း သိမြင်လာဖို့ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မသိမမြင်ပါပဲ ဒုက္ခဆုံးရာ နိရောဓသစ္စာကို တကယ် သဘောကျလိမ့်မည် မဟုတ် ပါ။ တကယ် သဘောမကျလျှင် တကယ် လိုချင်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ပါ။ တကယ် မလိုချင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဝိပဿနာ အလုပ်ကို တကယ် အားထုတ်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ပါ။ ဥပမာ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ပေါက်နေတဲ့ အနာကို အနာမှန်း မသိပါက ဆေးကုချင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဆေးမကုချင်ပါက ဆေးကုလိမ့် မည်လည်း မဟုတ်ပါ။ ဆေးမကုပါက အနာပျောက်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ပါ။

အနာကို အနာမှန်း သိ၍ ဆေးကုပါက အနာပျောက်နိုင် ၏။ ဒီနေရာ အနာပေါက်၍ ဆေး ကုသသဖြင့် ဒီနေရာအနာပျောက် တော့ ဒီနေရာမှာ အနာမရှိခြင်း ချမ်းသာခံစားရသကဲ့သို့ ရုပ်, နာမ် ခန္ဓာကို ဒုက္ခသစ္စာမှန်း သိ၍ ဝိပဿနာဆေးဖြင့် ကုသပါက ရုပ်, နာမ် ဒုက္ခသစ္စာကြီး ပျောက်နိုင်၏။ ဒီနေရာ ရုပ်, နာမ် ဖြစ်ပျက် ဒုက္ခသစ္စာ ပေါ်၍ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်သဖြင့် ဒီနေရာ ရုပ်, နာမ်

ဖြစ်ပျက် ဒုက္ခသစ္စာပျောက်တော့ ဒီနေရာမှာပင် ဒုက္ခမရှိခြင်း ချမ်းသာ ခံစားရသည်။ “ဝိပဿနာအလုပ်၏ အဆုံးမှာ မဟောက် မပြန် အမှန်သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိတဲ့ ‘ဒုက္ခသိမ်းခြင်း အငြိမ်းဓာတ်’ တည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုရသည်” ဟုလို။

ဒါကြောင့်မို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည် ဝင့်ဒုက္ခခပ်သိမ်း အနာငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရလိုကြပါက ဘုရားပေးသော ဤ ဝိပဿနာဆေးတော်ကို သူထက်ငါ ဦးအောင် အထူးဂရုစိုက်၍ ပျော်ပျော်ကြီး သောက်တော်, သုံးတော်မူနိုင်ကြပါ စေ။

သဘာဝဓိဋ္ဌာန်

ဤလောက၌ ပင်ကိုယ်မူလ သဘာဝအမှန်အားဖြင့် “ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ” ဟူ၍၊ “အသက်ကောင် - ဝိညာဉ်ကောင်” ဟူ၍၊ “သတ္တဝါ တွေနှင့်တကွ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ဖန်ဆင်းသော တန်ခိုးရှင် ဘုရားသခင်” ဟူ၍ အဟုတ်တကယ် မရှိ။ အဟုတ်တကယ် ရှိသည်မှာ ခန္ဓာငါးပါး ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်တရားတွေပဲ ဖြစ်၏။ ဤခန္ဓာငါးပါး ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ အမှန်တရားတွေသည် ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်းဖြင့် အဖန်ဖန် နှိပ်စက်အပ်, နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့် ဧကန္တ “ဒုက္ခ သစ္စာတွေပဲ” ဟု ငါ ရှုမှတ်၏။ ၎င်း ဒုက္ခသစ္စာတွေကို ဖြစ်စေ, ပွားစေ သော တရားခံလက်သည်မှာ “တဏှာတည်းဟူသော သမုဒယ သစ္စာပဲ” ဟု ငါ သိရ၏။ ဝိပဿနာတရား ကြိုးစားမယုတ် ပွားများ အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာဉာဏ် အဆုံးမှာ ၎င်းသမုဒယသစ္စာတဏှာ ချုပ်သောကြောင့် ၎င်းဒုက္ခသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်း

ရာ “နိရောဓ သစ္စာ (နိဗ္ဗာန်) ရှိ၏” ဟု ငါယုံကြည်သည်။
၎င်းနိဗ္ဗာန်သို့ အရောက်ပို့နိုင်သော အကြောင်းတရားမှာ “ရှစ်ပါး
မဂ္ဂင် မြတ်ကျင့်စဉ် တည်းဟူသော မဂ္ဂသစ္စာသာလျှင် ရှိ၏” ဟု
ငါသည် ကောင်းစွာ သိမြင်ယုံကြည်ပါ၏။

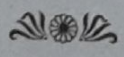
ဤမှန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုရခြင်းကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ
သာသနာတော် ထွန်းကားစည်ပင်ရာ ဤမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်တကွ
ဤကမ္ဘာကြီး၌ -

- ☉ သတ္တဝါအားလုံး ချမ်းသာကြောင်း ကောင်းသော အကြံ
အစည်ဟူသမျှ တက်သစ်စ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုး၍
ထွန်းတောက်ပါစေသတည်း။
- ☉ သတ္တဝါအားလုံး ဆင်းရဲကြောင်း မကောင်းသော အကြံ
အစည် ဟူသမျှ လေတိုက်လွင့်သော တိမ်ညိုတိမ်ပုပ်ကဲ့သို့
ဆုတ်ယုတ်၍ ကင်းပျောက်ပါစေသတည်း။

ပန်ကြားချက်။ ။ဤစာအုပ်ငယ်၌ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့
ဉာဏ်မျက်စိတွင် ချွတ်ချော် မှားယွင်းချက်များ
တွေ့မြင်ပါက ဤစာရေးသူအား ပြုပြင်ပေးတော်မူကြပါ။

ဦးညွန့်လှိုင် (ရွှေဘို)

သဘာဝသိမြင် မြတ်ကျင့်စဉ် ပြီးပြီ။

သဘာဝဆုမွန်

ဤအမြတ်ဆုံး ဓမ္မဒါနတွင် စွမ်းနိုင်သမျှ လူအား၊
ငွေအား ကုသိုလ်ပါဝင်ကြသော ဓမ္မမိတ်ဆွေ ယောဂီအပေါင်း
တို့၏ ရှေးခုဘဝ ပြုပြုသမျှသော ဒါန၊ သီလ၊ သမထ
ကုသိုလ်ကံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် လျင်မြန်စွာ မဂ်ဉာဏ်၊
ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ကျေးဇူးပြု၍ ဤဘဝမှာပင် နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။

၁၃၅၈ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်။
၁၉၉၆၊ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်။

မှီးငြိမ်းပြုသော ကျမ်းများ

- ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
- ၁။ သာသနာတွင်း ပုထုဇဉ်နှင့် သာသနာပ ပုထုဇဉ်၊
ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး သတိပဋ္ဌာန်ဟောရန် အလုပ်ပေး တရားတော်။
(သစ္စာလေးပါး တရားတော် အမှတ်စဉ် ၂၈)
 - ၂။ ကံအမျိုးမျိုးကို အဟောသိကံ ဖြစ်အောင် လုပ်နည်း အလုပ်ပေး
တရားတော်။ (၄-၂-၆၁) (အမှတ်စဉ် ၃)
 - ၃။ ရှင်ခေမက ဥပမာပြ ငါတည်းဟူသော ဒိဋ္ဌိဖြတ်နည်း တရားတော်။
(၂၅-၁-၆၀) (၂၆-၁-၆၀)
 - ၄။ ဝိသာခနှင့် ဓမ္မဒိန္နာ အမေးအဖြေ၊ ညအလုပ်ပေး တရားတော်။
(၁၃-၁၂-၆၁)
 - ၅။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပြုတ်ရေး နေ့အလုပ်ပေး တရားတော်။
(၃-၁၀-၆၁) (အမှတ်စဉ် ၂၆)
 - ၆။ တရားတုက တရားစစ်ကို ဖျက်ဆီးပုံ၊ ညအလုပ်ပေး တရားတော်။
(၁၉-၆-၆၂) (အမှတ်စဉ် ၁၁)
 - ၇။ ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း။
ကျေးဇူးတော်ရှင် ဒီပဲရင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး။
 - ၈။ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်ကျမ်း။
ကျေးဇူးတော်ရှင် သမ္ဗုဒ္ဓေ မိုးညှင်းတောရဆရာတော် ဘုရားကြီး။
 - ၉။ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာနိကာ။
အမရပူရမြို့၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓဝရံ ဆရာတော် ဘုရားကြီး။
 - ၁၀။ ဗုဒ္ဓဝါဒ သုံးလောက သတ္တဝါအစ ဖြစ်ပုံကျမ်း။
ဆရာဦးသိန်းအောင်
(အဘိဓမ္မကျမ်းစာ လက်ထောက်ကထိကဟောင်း)
မန္တလေးတက္ကသိုလ်။

မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာ ဓမ္မလင်္ကာ

- ၁။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ သေကြမှာပဲ၊ သေကုန်ဆဲ၊ သေလည်း
သေကုန်ပြီ။
ငါလည်း သတ္တဝါ၊ သေရမှာ၊ သေချာလှတော့သည်။
- ၂။ ကြီး၊ ငယ်မဟူ၊ ငါ့ရွယ်တူ၊ သေသူ များလှပြီ။
သေသူများတွင်၊ စာရင်းဝင်၊ ငါလျှင် ဖြစ်ဦးမည်။
- ၃။ လူမိုက် လူချာ၊ လူလိမ္မာ၊ သေရွာလိုက်ကုန်ပြီ။
သေချာမလွဲ၊ သေရွာပဲ၊ ငါလည်းလိုက်ရမည်။
- ၄။ သူဌေး လူမွဲ၊ လူဆင်းရဲ၊ သေပွဲဝင်ကုန်ပြီ။
မရှောင်သာဘဲ၊ ငါသည်လည်း၊ သေပွဲဝင်ရမည်။
- ၅။ စကြဝတေးမင်း၊ သေခံတွင်း၊ သက်ဆင်းမလွတ်ပြီ။
ငါလည်း မရဏ၊ ခံတွင်းဝ၊ ဆင်းရဲလိမ့်ဦးမည်။
- ၆။ ငရဲသား - ပြိတ္တာ၊ နတ် - ဗြဟ္မာ၊ သေရွာရောက်ကုန်ပြီ။
ငါလည်းမကျန်၊ သေနိုင်ငံ၊ ဧကန်ရောက်ရမည်။
- ၇။ ဘုရား၊ ပစ္စေကာ၊ ရဟန္တာ၊ ပါတော်မူကြပြီ။
ငါ ဘာမို့လဲ၊ သေမင်းဆွဲ၊ မလွဲပါရမည်။
- ၈။ ငါးပါးခန္ဓာ၊ အနိစ္စာ၊ ဒါကြောင့် သေကြသည်။
ရှင်တော်ဘုရား၊ နှစ်ဆူကြား၊ ရိုးများတောင်လို ပုံခဲ့ပြီ။
- ၉။ မွေး၊ အို၊ နာ၊ သေ၊ သင်္ချိုင်းမြေ၊ ပွားစေခဲ့လှပြီ။
နေမြဲအိမ်ရာ၊ ပါယ်လေးရွာ၊ ရောက်မှာကြောက်လှသည်။
- ၁၀။ ရက်ချိန်းမသိ၊ သေကိန်းရှိ၊ ဒိဋ္ဌိ အမြန်ဖြုတ်သင့်ပြီ။
အသေမဦးခင်၊ ဉာဏ်မဂ္ဂင်၊ အလျင်ဦးမှ တော်တော့မည်။

ဦးညွန့်လှိုင် (ရွှေဘို)